

„JÓ SZÓVAL OKTASD, JÁTSZANI IS ENGEDD...”

/ József Attila/

P E D A G Ó G I A I P R O G R A M

LESENCE VÖLGYE ÁLTALÁNOS ISKOLA

KÉSZÍTETTE: a Lesence Völgye Általános Iskola Nevelőtestülete
2013.

FELÜLVIZSGÁLAT I.: 2014. március

7/2014./I.17./ kormányrendelet figyelembe vételével felülvizsgált

FELÜLVIZSGÁLAT II.: 2017. december

UTOLSÓ JÓVÁHAGYÁS DÁTUMA: 2017. december 12.

Tartalom

BEVEZETÉS	4
Iskolánk adatai.....	4
Köznevelési alapfeladatok.....	4
I. NEVELÉSI PROGRAM.....	5
I.1. Helyzetelemzés.....	5
I.2. Tárgyi feltételek.....	6
I.3. Személyi feltételek	7
I.4. Irányítási - szervezeti struktúra	7
I.5. Érdekegyeztetés, érdekvédelem fórumai	8
I.6. Az intézmény hagyományai.....	8
I.7. Pedagógiai munkánk fejlesztése érdekében	9
I.8. Az iskola információs rendszere	10
I.9. Az iskolában folyó nevelő - oktató munka	10
I.9.1. Alapelveink	10
I.9.2. Az iskolában folyó nevelő - oktató munka pedagógiai céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	11
I.9.3. Nevelő munkánk fő területei a NAT alapján	12
I.9.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
I.9.5. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	20
I.9.6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	21
I.9.7. A pedagógusok helyi, intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	26
I.9.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	29
I.9.9. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.....	35
I.9.10. A tanulók részvétele az intézmény döntési folyamataiban.....	36
I.9.11. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolatának formái.....	37
I.9.12. A gyermek - és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	37
I.9.13. Fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok.....	40
I.9.14. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	44
I.9.15. A felvétel és az átvétel szabályai	48
I.9.16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	48

II. HELYI TANTERV	50
II.1. Választott kerettanterv:	50
II.2. Az órakeret felosztása	50
II.3. Az 1 - 8. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszám.....	50
II.4. Mindennapos testnevelés megszervezése.....	54
II.5. Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	55
II.6. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszer	56
II.7.1. Osztályozás, értékelés	56
II.7.2. Szorgalom és magatartás értékelésének szempontjai	59
II.7. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formája, rendje, korlátai és a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe	61
II.8.1 Az írásbeli beszámoltatás formái.....	61
II.8.2. A sajátos nevelési igényű tanulók írásbeli beszámoltatásának szempontjai:	62
II.8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei ...	62
II.9. A tanulók fizikai állapotának mérése	63
II.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	64
II.11. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának, módjai, szabályai	69
II.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	72
II.13.1. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	72
Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai	74
A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	75
Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat	76

BEVEZETÉS

Ez a program a Lesence Völgye Általános Iskola pedagógiai programja, amely az intézmény elmúlt években tovább fejlesztett hagyományaira, jelenlegi feltételeinkre és jövőbeni céljainkra épül.

Nevelő-oktató munkánk a tudás közvetítésére, az erkölcsi értékrend átadására, egymás elfogadására és megbecsülésére épül.

Iskolánk adatai

Az intézmény székhelye:

8318 Lesencetomaj, Nedeczky Károly utca. 2.

Tel./fax. : 87/ 436-101,

E-mail: nedeczky@t-online.hu

Az intézmény telephelye:

8319 Lesenceistvánd, Nemess Imre tér 1.

Az intézmény fenntartója:

Balatonfüredi Tankerületi Központ

8230 Balatonfüred Ady Endre utca 12.

Intézmény kódja:

VE 1701 Lesencetomaj

VE 1702 Lesenceistvánd

OM-azonosító: 037115

Köznevelési alapeladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás
- alsó tagozat: 8319 Lesenceistvánd, Nemess Imre tér 1.
- felső tagozat: 8318 Lesencetomaj, Nedeczky Károly utca. 2.
- többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása (enyhe értelmi fogyatékos)

Az intézmény működési területe:

Lesencetomaj, Lesenceistvánd, Lesencefalu és Uzsa községek közigazgatási területe

Iskolai osztályok, csoportok száma:

Az iskola oktatási évfolyamainak száma: 8

Osztályok száma: 8

I. NEVELÉSI PROGRAM

I.1. Helyzetelemzés

Iskolánk a Lesence Völgye Általános Iskola, a Nedeczky Károly Általános Iskola Lesencetomaj és Lesencefalu Önkormányzatának közös fenntartású intézménye, valamint a Nemess Imre Általános Iskola – Lesenceistvánd és Uzsa Önkormányzatának közös fenntartású intézménye- összevonásával jött létre. A négy település összlakossága kb. 3000 fő. A lesencetomaji iskola alapításának éve 1778. Első tanítója Bányai József volt. A lesenceistvándi iskola alapításának éve 1880. Első tanítója Nemess Imre volt.

1968 - ig Lesenceistvándról is Lesencetomajra jártak iskolába a felső tagozatosok. Az iskolákat 1977 - ben körzetesítették, így a Balatonedericsi Általános Iskola tagiskolája volt mindkét intézmény 1990 - ig, majd ismét önálló oktatási intézmények lettek.

A lesencetomaji iskola 1998 májusában vette fel a Nedeczky Károly Általános Iskola nevet. A lesenceistvándi iskola 2002-ben vette fel a Nemess Imre Általános Iskola nevet.

Korábban a települések lakosságának döntő többségét a termelészövetkezet és Tapolca ipari üzemei foglalkoztatták. A mezőgazdaság és az ipar leépülése miatt a lakosság egy része a mezőgazdaságból próbál megélni, kis része a környező városokban talált munkát vagy önálló vállalkozásba kezdett.

Sok család a gyermekek nevelését, ellátását teljesen az iskolára és óvodára próbálja hárítani, pedig ez a szülők és az iskola illetve az óvoda együttműködése nélkül nem valósítható meg. A gyermekek körében a családi háttérrel tekintve nagy a szóródás, anyagi, tudásbeli célok, eszközök tekintetében is.

Sok gyerek jár többféle szakkörre, különóra, zeneiskolába és mindent megkap tudása gyarapításához, de egyre több gyerek kerül szociálisan hátrányos helyzetbe, aminek negatív hatása nehezen ellensúlyozható.

Iskolánk fontos feladatának tekinti a szocializációs hátrányok csökkentését, az esélyegyenlőség biztosítását a hátrányos helyzetű gyermekek számára.

A tehetséggondozás terén is érünk el eredményeket. Több tanulónk megyei, sőt országos versenyre is eljut.

Nagy gondot fordítunk a tanórán kívüli foglalkozásokra és a tanulók szabadidős tevékenységének szervezésére. Iskolánkban a következő szakkörök működnek: sportkör, aerobic, számítástechnika, énekkar, középiskolai előkészítő.

Rendszeresek a színházlátogatások is.

Iskolánkban fontos szerepet kap a tanulók környezettudatos magatartásának kialakítása. Több éven át részt veszünk egy országos légszennyezés mérési programban, valamint több környezet és természetvédelmi vetélkedőn, pályázaton. Rendszeresek iskolánkban a kerékpár és gyalogtúrák. Sajnos az erdei iskolát pályázati lehetőség hiányában, a megnövekedett költségek miatt az utóbbi években nem sikerült megszervezni.

A családok döntő többsége az anyagi nehézségek ellenére is viszonylag rendezett körülményeket biztosít gyermekei számára, de kevés azoknak a tanulóknak a száma, akik a szünidőt nyaralással tölthetik.

I.2. Tárgyi feltételek

Az alsó tagozat Lesenceistvádon a felső tagozat Lesencetomajon helyezkedik el.

A tantermeink rendezettek. A lesencetomaji felső iskola épületében szaktantermek, igazgatói iroda, gazdasági iroda és tanári szoba, valamint a számítástechnika tantárgy oktatására alkalmas terem található. A lesenceistvádi iskolaépületében öt tanterem, tornaszoba, számítástechnika tantárgy oktatására alkalmas terem nevelői szoba, fejlesztő foglalkoztató található.

Az iskola telephelyeinek udvara tágas, rendezett. Az iskolapark fáinak folyamatos és tervszerű pótlása szükséges, mivel sok a beteg és elöregedett fa. Ezekre a feladatokra rendelkezésre álló anyagi erőforrásainkat pályázatok útján igyekszünk bővíteni. A kézilabdapálya Lesencetomajon és Lesenceistvádon is bitumenes. Pályázatok útján az iskola udvarán kosárlabda, röplabda pályákat is kialakítottunk.

Az iskola felszereltsége, eszközellátottsága megfelelő. Nagy hangsúlyt helyezünk az idegen nyelv és a számítástechnika oktatás feltételeinek javítására. A számítógép parkot pályázat útján korszerűsítettük. Interaktív táblák segítik a korszerű ismeretszerzést. Az ének-zene oktatást segíti a pianínó beszerzése.

A testnevelés tantárgy oktatásához megfelelő mennyiségű és minőségű eszközzel rendelkezünk.

Az alsó tagozatban a tornaszoba kialakítása tovább javította a testnevelés oktatásának feltételeit. A felső tagozatosok részére a lesencetomaji művelődési ház nyújt lehetőséget a téli testnevelés órák megtartására.

A fejlesztés egy része pályázatok útján nyert pénzeken történt, másik része a költségvetésből, illetve alapítványi támogatásokból valamint a szülői munkaközösség is támogatta iskolánkat eszközök beszerzésében.

I.3. Személyi feltételek

Az oktató - nevelő munka személyi feltételei adottak. Iskolánk személyi állománya stabil, ami lehetővé teszi a kitzűzött nevelési - oktatási feladatok színvonalas megvalósítását. A nevelőtestület munkafegyelme, munkához való viszonya jó, a nevelőket igényes munkavégzés jellemzi. A pedagógusok szakmai ismereteinek fejlesztése továbbképzések és önképzés keretében történik. A beiskolázások a középtávú továbbképzési tervnek és az éves beiskolázási tervnek megfelelően történnek. A nevelőtestület folyamatosan kapcsolódik be a pedagógus életpálya modell előmeneteli rendszerébe.

Az iskolai munkát 1 fő iskolatitkár, 2 fő fűtő és karbantartó, 2 fő takarító segíti.

I.4. Irányítási - szervezeti struktúra

Igazgató:

Az intézmény élén a fenntartó által öt évre kinevezett igazgató áll. Az igazgató egyszemélyi felelős vezetője az intézménynek. Az intézményben folyó pedagógiai tevékenység irányítója. Hatásköre az intézmény, tervező, szervező, ellenőrző feladatainak ellátása; az iskola képvisellete; a pedagógusok és egyéb beosztású dolgozók szakmai képvisellete; az intézmény jog szerinti működtetése, irányítása. A pedagógiai szakmai munka során elsősorban helyettesére, illetve a szakmai munkaközösségekre és azok vezetőire támaszkodik. Az iskolában alsó tagozatos és osztályfőnöki munkaközösség működik. Az iskola belső szakmai ellenőrzését az igazgató és helyettese valamint saját szakterületén a munkaközösség vezető végzi. A látogatásokról feljegyzéseket készítenek, azok tapasztalatait a nevelővel, szükségesetén a tantestülettel megbeszélik. Az intézmény érdekvédelmi szervezeteivel a szabályzatnak megfelelően elvégzi a szükséges véleményeztetéseket, egyeztetéseket, kapcsolatot tart az iskolában működő közalkalmazotti tanács elnökével és a diákönkormányzat elnökével.

Igazgatóhelyettes:

Az igazgató közvetlen munkatársa. Segítségére van az intézmény vezetésében és igazgatásában, helyettesíti őt hosszabb távolléte idején. Munkamegosztás a vezetői feladatok ellátásában a szervezeti és működési szabályzatban és a munkaköri leírásban rögzítettek alapján.

Az intézmény az alábbi szabályzatokkal rendelkezik:

- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házi rend
- Tűzvédelmi Szabályzat
- Munkavédelmi Szabályzat
- Belső ellenőrzési Szabályzat
- Gyakornoki Szabályzat
- Önértékelési szabályzat

I.5. Érdekegyeztetés, érdekvédelem fórumai

Szakalkalmazotti:

Közalkalmazotti Tanács

Feladata a jogok és kötelességek összhangjának a megteremtése. A közalkalmazottak munkakörülményeinek, munkafeltételeinek és anyagi helyzetének javításához szükséges feltételek feltárása, a dolgozók képviselője.

Tanulói

Diákönkormányzat

Tagjainak száma osztályonként 2 fő / az 5. osztálytól kezdve /. Joga van a diákságot képviselni minden olyan kérdésben, ami a tanulókat érinti.

Szülői

Szülői Munkaközösség

Feladata a szülők véleményének, a szülők érdekeinek képviselője. Tagjainak száma: 2 szülő osztályonként.

A helyi közösségek érdekeinek védelmében, (nevelőtestület, szülői szervezet, települési önkormányzat együtt)

Intézményi Tanács

Tagjainak száma: 3 fő

Feladatköre, hatásköre: Nkt. 121.paragrafusában foglaltak szerint

I.6. Az intézmény hagyományai

- gólyatábor
- első osztályosok fogadása, megajándékozása /A költségek a szülőket terhelik/

- országjáró kirándulások / nevezetes történelmi, irodalmi emlékhelyek, természeti értékeink, kulturális örökségünk megismerése / A költségek a szülőket terhelik./
- színházlátogatás /A költségek a szülőket terhelik./
- környezetünk turisztikai megismerése /kerékpáros és gyalogtúrák /
- sportvetélkedők, sportnap /május 1./ madarak és fák napja /
- gyermeknap /SZM támogatással/
- karácsonyi hangverseny / játszóház, ünnepi műsor /
- farsang
- májusi vigasságok
- anyák napja
- megemlékezés a nemzeti ünnepeinkről
- szaktárgyi versenyek
- ballagás, tanévzáró / a 8. osztályos tanulók ünnepi műsorral búcsúznak /

I.7. Pedagógiai munkánk fejlesztése érdekében

- Legfontosabb feladatunk a nevelőtestület egységének, stabilitásának fejlesztése.
- Pedagógusaink önmagukra nézve kötelezően betartandó követelménynek tekintsék a személyes példaadást a szakmai igényesség terén; a munkafegyelem terén; az etikus magatartás terén; az egymás közötti, illetve a gyerekekkel a szülőkkel valamint más iskolák pedagógusaival való kapcsolatban.
- A tagozatok közötti kapcsolat javítása a döntéshozatal jobb előkészítése, a döntési helyzetekbe való bevonás érdekében az iskolavezetés hetente kibővített vezetői értekezletet tart. A nevelőtestület nevelési, módszertani megbeszéléseit havi rendszerességgel tartjuk.
- Szervezeti hagyományaink ápolásával fejlesztjük a közösségi tudatot, növeljük intézményünk hírnevét.
- Új utak keresése, folyamatos továbbképzés, önképzés.
- A nevelőtestületünk jellemzői továbbra is a rend, a szakmai felkészültség, a problémaérzékenység, a kreativitás és a tolerancia legyenek.
- Megfelelő munkahelyi elismerés, előrejutási és fejlődési lehetőség biztosítása, megfelelő jövőkép kialakítása, a biztonságérzet megteremtése.
- Különböző eredményvizsgálatok, bemutatók, hospitálások végzése.

- Önértékelés végzése.
- Az elért eredmények kommunikálása, megjelenítése.

I.8. Az iskola információs rendszere

- Az iskola vezetői **hetente** tartanak konzultációt és hangolják össze a tartalmi és szervezeti tevékenységet.
- Az iskola tantestülete **havonta** beszél meg az aktuális kérdéseket.
- A munkaközösség értekezleteit, foglalkozásait saját munkaterv alapján tartja, évente legalább **három** alkalommal.
- A szülői munkaközösség saját munkaterv alapján tanácskozik.

I.9. Az iskolában folyó nevelő - oktató munka

A tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos területe is.

Gyermekeink optimális személyiségfejlődését szolgáló nevelő-oktató rendszerünk az esélyegyenlőségre alapul, a klasszikus emberi értékekre épül, a mai kor követelményeit, normáit közvetítve.

Célunk, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek kialakításához és fejlesztéséhez.

I.9.1. Alapelveink

Gyermekeközpontúság

Alapelvünk, hogy az iskola a gyermekekért van. A gyermekeközpontúság feltétele a gyermek szeretete, tisztelete. Ez azonban nem a személyiség központú illetve a tudás és teljesítmény centrikus iskola közötti választás. Célunk a gyermekeközpontú szeretetteljes, érték közvetítő, értékteremtő és képességfejlesztő iskola.

Demokratizmus

Az iskola működése során szükséges, hogy a pedagógusok, a szülők, a tanulók és a fenntartó érdekei is kifejeződjenek. Ennek érdekében működtetjük a szülők érdekvédelmi szervezeteit és a tanulók érdekvédelmi szervezetét a diákönkormányzatot. Az iskolának meg kell teremtenie a színteret a gyermekek érdekeinek érvényesítésére, jogaik gyakorlására. Olyan demokratikus magatartást kívánunk fejleszteni, amelyben az egyén és a közösség érdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak.

Nyitottság

Célunk az életkori sajátosságoknak megfelelően olyan szemlélet és magatartás alakítása, amely nyitottságával képes a másság, a különböző kultúrák elfogadására.

Ismerjék az egyetemes emberi kultúra legnagyobb hatású eredményeit. Szerezzenek információkat az emberiség közös problémáiról, az ezek megoldása érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről.

Értékkövetés, értékteremtés

Alapvetőnek tartjuk a következő értékeket, amelyek a nevelés egész folyamatában jelen vannak:

- humanizmus
- autonómia
- tolerancia
- becsület, őszinteség
- felelősségérzet
- hazaszeretet
- hagyományok tisztelete
- természet szeretete, védelme

I.9.2. Az iskolában folyó nevelő - oktató munka pedagógiai céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az általános iskola fő feladata a műveltség alapozása, a személyiség formálása, a közösségek fejlesztése és a nemzeti azonosságtudat kialakítása, a nemzeti hagyomány, a nemzeti öntudat fejlesztése. A tananyag feldolgozásával, összefüggéseinek feltárásával megalapozza a tanulók műveltségét, világszemléletük és személyes világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Megalapozza a középfokon tovább építhető általános műveltséget. Tovább adja és megőrzi az évszázadok

alatt kialakított európai humanista értékeket, ugyanakkor figyelembe veszi a modernizáció jogos igényét.

Célunk, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga, és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;

I.9.3. Nevelő munkánk fő területei a NAT alapján

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés felkészít az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segít választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át

intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások

helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, ismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Iskolánk ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás

számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és - megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képesséjükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelőségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi

szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsek az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Az alsó tagozat az általános iskola első, alapozó szakasza. Időtartama 4 tanév. Az alsó tagozatos oktatásban, nevelésben a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében a tanító átvezeti a kisgyermeket az óvoda játékközpontú tanulási tevékenységéből a tantárgy és tanóra rendszerű iskolai tanulás tevékenységébe. Őrzi és továbbfejleszti a megismerés, a megértés, így a tanulás iránti fokozott érdeklődést és nyitottságot. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában az alsó tagozati nevelés elemi ismeretek közvetítésével, alapvető képességek, és biztos alapkészségek kifejlesztésével a műveltséget alapozza, a társas kapcsolatok, a természet, a lakóhely a régió, majd a tágabb társadalom, a technika és a szellem értékei iránt fogékonyt tesz, ezek védelmére tanít.

Az alsó tagozat tanítási, nevelési tevékenységével kielégíti a gyermekjáték, és mozgás iránti vágyát, segíti természetes fejlődését, érését.

Az általános iskola **felső tagozata** szervesen folytatja az alsó tagozaton elkezdett oktató - nevelő munkát, ismereteken alapuló biztos alapkészségeket és képességeket alakít ki, segíti az életkorhoz és a szellemi fejlettséghez igazodó képzést.

A felső tagozat egységes rendszert alkot, de a gyerekek gondolkodásának fejlődéséhez, életkori sajátosságaihoz igazodóan mégis két - pedagógiaileg elkülöníthető - szakaszra tagolódik. Figyelembe veszi, hogy az átlagos 10 - 12 éves (5 - 6.évfolyamos) tanulókra a konkrét gondolkodás a jellemző. Ezért az 5 - 6. évfolyamon a képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik. A serdülőkor kezdetétől, a 7 - 8. évfolyamokon az elvont fogalmi gondolkodás kerül fokozatosan előtérbe.

A felső tagozat továbbfejleszti a tanulóknak a világ megismerése iránti kíváncsiságot, a jól megalapozott tanulási szokásokat, technikákat. Módszereket ad az önálló ismeretszerzéshez, az ismeretek feldolgozásához, a feladatvégzéshez, a probléma megoldáshoz. Feladata a tanuló egyéniségének, önművelésének és együttműködési készségének fejlesztése. Olyan tanulási helyzeteket és ismeretszerzési élményeket kínál, melyek lehetővé teszik a megismerés és önművelés örömeinek a megélését. Ugyanakkor szembesíti a tanulókat mind a tantervileg elvárt követelményekkel, mind a saját képességeik aktuális állapotával.

Megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek gyakorlására, valamint a környezet iránti érzékeny, környezettudatos magatartás kialakítására. Ennek érdekében a hagyományos szervezési formáktól eltérő módon is szervezünk tanórai foglalkozásokat, ilyen az erdei iskola, könyvtári foglalkozás, tanulmányi kirándulások, interaktív tanulási technikák.

I.9.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Magába foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését.

Az alsó tagozaton folyó nevelés - oktatás a kíváncsiság és az érdeklődés kielégítésén túl kiemelten szolgálja az akaraterőt, a kitartás és a felelősségtudat fejlődését, az érzelmek gazdagodását és mélyülését. Módszereket ad az ismeretszerzéshez, a feladat - és probléma megoldáshoz, megalapozza a tanulási szokásokat. Feltételeket teremt az egyéni képességek kibontakoztatásához, az esetleges tanulási nehézségek leküzdéséhez, a gyermek iskolai pályafutását akadályozó kulturális és szociális hátrányok enyhítéséhez. A tudatosított

erkölcsi értékekhez igazodó magatartásminták közvetítésével, a szokások alakításával, a gyermek jellemvonásainak formálásával szolgálja a személyiség fejlődését.

Figyelembe veszi, hogy a kisiskolás világképe reális. Érdeklődését az őt közvetlenül körülvevő valóság köti le. A gyermekek kíváncsiak, közlési vágyuk erős. Sokat és szívesen beszélnek. Fontos, hogy legyen alkalmuk élményeikről beszámolni. Emlékezetük elsősorban cselekvéses tapasztalataikhoz, élményeikhez kötődik. Legkönnyebben konkrét tartalmakat, szemléletes jelenségeket képesek felidézni. Gondolkodásuk közvetlen, érzéki tapasztaláshoz, gyakorlati cselekvéshez kötődik. Az időszak első éveiben együtt van jelen a tárgyi cselekvés és a szemléletes - képi gondolkodás. Kezdetben a logikai műveletek érzéki benyomásokhoz kapcsolódnak, a gyermek belső képet alkot. Ez a konkrét műveletek kora. Az észlelt jelenségek kiemelésében ebben a korban a gyerekek még nem önállóak. A relációk megértése konkrét, fogalmi szinten valósul meg. A kisiskolás korosztály nevelése a családi és az óvodai nevelés eredményeire épül, annak szerves folytatása. Az iskola úgy szervezi tevékenységrendszerét, hogy kedvező feltételeket teremtsen a gyermekek harmonikus testi, lelki, értelmi fejlődéséhez. Következésképpen a pedagógiai munka középpontjában az egyéni szükségletekre figyelő fejlesztés áll. A tananyag feldolgozása a megértésre épül, a tanuló a folyamatok aktív részese. Az oktatás és a nevelés légköre gyermekközpontú, biztonságot adó és humánus. A kisiskolás legtöbbször meg akar felelni a felnőttek elvárásainak, ennek érdekében komoly erőfeszítésekre képes. Erkölcsi ítéletalkotásában a szülő és a tanító véleménye az irányadó.

A tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kiemelt szempont:

- az életkori jellemzők figyelembevétele
- az ismeretek tapasztalati megalapozása
- a felfedezés lehetőségének megteremtése
- a kreativitás fejlesztése
- differenciált fejlesztés
- egyenrangúság megteremtése a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésében
- a tanulók egységes terhelése
- a fejlődés folyamatos követése
- személyre szóló fejlesztő értékelés

A személyiség - fejlesztés kiemelt területei:

- A test és a lélek harmonikus fejlesztése: a mozgásigény kielégítésével és a mozgáskultúra megalapozásával; a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; az egészséges életmód alapvető ismereteinek közvetítésével, szokásaik alakításával; az érzelmi élet gazdagításával; az önismeret fejlesztésével; a reális önértékelés alakításával; a társas kapcsolatok befolyásolásával.
- Az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó - és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A szocializáció folyamatainak elősegítése: a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával; a felnőttől való leválás elősegítésével és a kortárs kapcsolatok megerősítésével; elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával.

A felső tagozatban kezdődik meg a gondolkodás elvonttá válása. Kialakulnak a gondolkodás absztrakt kategóriái. Létrejön az absztrakt térfogalom, a történelmi időszemlélet. Képesek elvonatkoztatni a jelenségek konkrét tulajdonságaitól. Ebben a korban már lehetőség nyílik az absztrakt - logikai gondolkodásra. Egyaránt képesek konkrét és absztrakt jellegű feladatmegoldásra, amelyben az elvont és a konkrét szintet össze tudják kapcsolni. A 12 - 14 éves gyermek gondolkodását az érzelmi motivációs tényezők jelentősen befolyásolják. A nevelési légkör és a személyiségjellemzők ebben az életkorban is fontos szerepet kapnak a kreativitás és a megszokottól eltérő gondolkodás fejlesztésében.

Szélesednek a gyermekek társas, társadalmi tapasztalatai. Figyelmük a társak felé fordul. Rendkívül fontossá válik számukra a kortárs csoportokhoz való tartozás. Fokozódik a szexuális kíváncsiság. Érzelmi, hangulati labilitás, ingerlékenység esetleg (főként a fiuknál) agresszivitás lehet a jellemző. Kialakul az egyéni érdeklődési irány. Megindul a szülőkről, a felnőttekről való érzelmi leválás. Kialakul az autonóm, a felnőttektől hangsúlyosan függetlenedő erkölcsi felfogás. A készen kapott nézetek bírálata, a kételkedés, a bizonyítás iránti elvárás. A kamaszok gyors és lényeglátó megfigyelők, néha azonban hajlanak a felületességre és a túlzott általánosításokra. Emlékezetük megbízhatóbb és tartósabb lesz.

Az általános iskola elősegíti, hogy a tanulók minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek megalapozásához és alakításához. Fontos, hogy a megtanítsuk tanulni. A tanulás időbeli és sorrendi tervezésében tegyenek szert fokozatos önállóságra, sajátítsák el az eredményes tanulás módszereit, technikáit. Ez jelenti az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítését, az értő

olvasás fejlesztését, az emlékezet erősítését, célszerű rögzítési módszerek kialakítását, a gondolkodási kultúra művelését, az önművelés igényének és szokásainak kibontakoztatását. Az általános iskola segíti kifejlődni a tanulóknak azokat a képességeket, készségeket, melyek konstruktív, környezet harmonikus életvezetéséhez szükségesek. Fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát. Megbízhatóságra, becsületességre nevel. Fejleszti a tanulók segítőkészségét, szolidaritását, empátiáját. Hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

I.9.5. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

- Az iskola lelkiegészség-védő szerepének erősítése /egyéni bánásmód, veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók segítése, konfliktuskezelés, mindennapos testmozgás, elfogadó, szorongás és feszültségoldó technikák megismertetése, toleráns magatartásra nevelés, konstruktív érdekérvényesítésre való felkészítés/.
- Családi életre, társsá, szülővé nevelés / nemi szerepvállalásra való felkészítés, szerelem és szex helye az életünkben, családtervezésre, gyermekgondozásra, gyermeknevelésre való felkészítés, családi szerepek megélésére való nevelés/
- Mindennapi egészségfejlesztő testmozgás, gerinctorna a testnevelésben.
- A tanulók fizikai állapotának mérése.
- Az egészséges életmód kialakításához szükséges tudás és készségek elsajátítása a mozgás, táplálkozás, élvezeti cikkek használata, mentális problémák és a személyi higiéné területén./ Fogászati és testápolási vetélkedők szervezése/
- Az egészséges táplálkozás népszerűsítése /az iskola egészségügy bevonásával oktató programok, erdei iskola, gyermekétkeztetésben alkalmazott étrend/
- Dohányzás-, alkohol- és drogellenes programok szervezése, a függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek megismertetése, az egészséget veszélyeztető élvezeti cikkek elutasítására nevelés./”Egy nap az iskolában, egy nap a biztonságért” program./
- A balesetek megelőzése, felelős magatartás kialakítása, baleset-megelőzési felvilágosítás.

- A közlekedés biztonság oktatása, gyakoroltatása / kerékpártúrák, nyári kerékpáros tábor, közlekedés biztonsági versenyek/.
- Az elsősegélynyújtás oktatása, gyakoroltatása, veszélyhelyzetben felelős magatartás kialakítása /védőnő és mentősök által szervezett elsősegélynyújtó tanfolyam/
- A tanulók szűrővizsgálatának megszervezésében együttműködés az iskola egészségüggyel és az iskolafogászattal. (lsd. Rendszeres egészségügyi felügyelet és eljárás rendje).
- A fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó, segítőkész magatartás fejlesztése / a Pszichiátriai Betegek és Fogyatékosok Otthonának lakóit a lehetőségek szerint bevonjuk programjainkba/.

I.9.6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Mindegyik társadalomban vannak bizonyos pedagógiai szemléletmódok, melyeket a felnövekvő nemzedék nevelésének egységessége érdekében, a nevelőmunka egész menetében megpróbálnak követni a pedagógusok. A pedagógiai szemléletmód leglényegesebb jellemzőit a nevelési alapelvek határozzák meg:

- A közösségi nevelés és az egyéni sajátosságok együttes figyelembevételének elve
- A követelés és a tisztelet egységének elve
- A pozitívumokra támaszkodás elve
- A pedagógusok vezető szerepe és a tanulók önállósága egységének az elve
- A pedagógusok és a tanulók tudatosságának elve
- A tervszerűség elve
- A nevelési ráhatások egységességének elve.

A közösség ideális fejlődése érdekében ezeknek a nevelési alapelveknek együttesen, összehangoltan kell működniük.

A közösség eszméje az emberi társadalmak fejlődésének folyamatában mindig megtalálható.

Az egyéni tulajdonságok az érett személyiség csak igazi közösségben bontakozhat ki.

Az általános iskolákban a közösség kibontakozásának színtere a tanítási órák mellett a szabadidős programok. A hagyományrendszer kialakítása egyéni arculatot ad a közösségnek, ez sok éves munka eredménye. A közösség jellemzője, hogy céltudatos tevékenységet folytat. A közeli céloktól haladunk a távolabbi célok felé. Fontos a szervezethez. A diákönkormányzat működése nagymértékben járul hozzá a közösség

fejlesztéséhez, a közös célok meghatározásához, a demokratikus légkör kialakításához. Megfelelő és tudatos kommunikáció szükséges a közösség tagjai és vezetői között. Fontos a kellemes érzelmi légkör, érzelmi kiegyenlítettség. A fejlődés kulcsa az értelmes tevékenység, a közös cselekvés. A családok pozitív hozzáállása a célokhoz, közös tevékenységek, programok.

Az osztályközösség kialakítása az általános iskolában egységes folyamat. El kell kerülni, hogy a közösség élete tanévekre essen szét. Ezért tartjuk jónak alsó tagozatban a nagy felmenő rendszert, felső tagozatban pedig arra törekszünk, hogy az osztályfőnök személye 5. osztálytól 8. osztályig ne változzon. A közösség kialakítása során figyelembe vesszük a közösség fejlődésének szakaszosságát a szerveződés időszakától egészen addig, amíg már maga a közösség követel tagjaitól. A pedagógiai munka során különös figyelmet fordítunk a közösség szerkezetének fejlődésére. Sajátos vonása a fejlesztésnek, hogy a közösséggé válás egy, már kialakult és meghatározott szinten működő iskolaközösségen belül történik. Ez egyszerre jelent lehetőségeket és korlátokat. Az iskola egészének pozitív fejlesztő hatása csak akkor bontakozhat ki, ha az osztály élete, tevékenysége mintegy belenő az iskola életébe, tevékenységébe. A beépülés fő vonalai a következők: az iskolai célok, feladatok lebontása az osztályra, az iskola tevékenységi rendszerébe való beilleszkedés, az iskola követelmény rendszerének fokozatos beépítése az osztály életébe, az iskolai értékrend, napirend, házirend érvényesítése, az iskola hagyományainak átvétele, az iskolai szervezetbe való bekapcsolódás a diákönkormányzaton és egyéb közösségi kapcsolatokon keresztül. Az iskolai közösség és az osztályközösség fejlődése között kölcsönhatás van. Az 1. osztályban a hatás még szinte egyirányú, de ha tudatosan fejlesztjük az adott osztály visszahatását, a 4. osztályra elérhetjük, hogy az osztályközösség tényező és sajátos szín az iskolaközösség életében. Közösségformáló hatása a 7 - 8. osztályban bontakozik ki teljesen, amikor az iskolaközösség vezető erejévé válik.

A közösségfejlesztés feladatai az 1. osztályban

- A tevékenységi rendszer kibontakoztatása terén a mindennapi élet megszervezése, a felelősi hálózat építése, a csoportban végzett munka elemi készségeinek kialakítása, a perspektívák által irányított életbe való bevezetés.
- A közös munka önállóságának fejlesztése terén a felelősök önálló munkára nevelése, a tanulók bekapcsolása a közös munka ellenőrzésébe, értékelésébe.
- Az osztály szervezeti differenciálása.

- A közösségalkotás szubjektív feltételeinek kibontakoztatása: az együttélés, együttműködés elemi, legfontosabb készségeinek és szokásainak kialakítása, az érintkezés stílusának, hangnemének fejlesztése, az együvé tartozás élményének a biztosítása.

A közösségfejlesztés feladatai a 2. osztályban

- A közösségi perspektívák szerepének fokozása, a közbülső távlatok megjelenése. Az együttműködést kívánó tevékenységek arányának növelése.
- A felelősi feladatok közvetlen ellenőrzés nélküli teljesítésének megvalósítása. Az osztályközösségben végzett munka egyes mozzanatainak önálló végzése, egyszerűbb közösségi tevékenységek önálló végzésére való megtanítás. az ellenőrzés közösséget szolgáló jellegének tudatosítása, az értékelés objektivitásának növelése.
- Az összetartozás érzésének növelése osztályszinten és az osztályhagyományok formálása. A pedagógus központi szerepének óvatos csökkentése, a társak felé fordulás előkészítése. Az osztály pozitív átrétegződésének elősegítése.
- A fegyelem továbbfejlesztése. A pedagógus előtt érzett felelősség mellett a közösség előtt érzett felelősség alapjainak lerakása. A társakért érzett felelősségnek legalább az osztály aktív tagjaiban való kialakítása. A segítség közösségi indokainak növelése.

A közösségfejlesztés feladatai a 3. osztályban

- A súlypontot az együttműködést biztosító feladatokra helyezzük. A már funkcionáló tevékenységek mellett határozott lépést teszünk a közéleti tevékenység kibontakoztatására.
- Kialakítjuk azt a képességet, hogy a feladatokat ne csak végrehajtsák, hanem munkájukat egyre önállóbban szervezzék is meg.
- A pedagógusról való leválás tendenciáira támaszkodva jelentősen növeljük az összetartozás érzését és tudatát, erősítjük a kortárs kapcsolatok kialakulását.
- Az összetartozás megerősödő érzésére támaszkodva, élményszerűvé tesszük a követelmények közösségi jellegét, megvalósítjuk és tudatosítjuk, hogy már nem csak a pedagógus követel.

A közösségfejlesztés feladatai a 4. osztályban

- Az osztály tevékenységi rendszerét még több szállal beépítjük az iskola, a diákönkormányzat tevékenységi rendszerébe. Az egyéni és közösségi perspektívák egyensúlyára törekszünk. A tanulókat bevonjuk a tervek elkészítésébe.
- Felkészítjük a tanulókat az 5. osztályba való lépésre.
- Elérjük, hogy a kapott feladatokat önállóan szervezzék meg és végezzék el.
- Az összetartozás érzését az iskola vonatkozásában is erősítjük. Formáljuk az osztály sajátos arculatát a hagyományok megerősítése és tudatosítása útján.
- A közvéleményt a magatartás jelentős szabályozójává fejlesztjük. Az egyén felelőssége mellett növeljük a közösség felelősségét. A tevékenység aktív fegyelmenek biztosítása során erősítjük a közösségi motívumok szerepét.

A közösségfejlesztés feladatai az 5. osztályban

- Az 5. osztályban legelső feladatunk a közösség beilleszkedése az új formák és követelmények keretei közé, az osztály beépítése a felső tagozatba.
- A tevékenység önállóságának a fokozása; a gyermekek ne csak a feladatok végrehajtását, hanem megszervezését is csökkentett pedagógusi segítséggel végezzék.
- A tanuláshoz a tevékenységi rendszer középpontjába állítása, a képesség szerinti tanulás követelményének elfogadása, a közös munka alapvető készségeinek megerősítése.
- A közösség előtt érzett felelősség erősítése; az osztályközösség tagjai érezzék át, hogy nem csak a pedagógus, hanem a közösség előtt is felelősek.
- Előre lépés a tudatos fegyelem terén; a fegyelemre készítető közösségi motívumok tovább növelése; legalább a közösség aktív tagjai lássák a fegyelem jelentőségét a közös munkában, a többi tanulónál ismétlődő élményekkel készítsük elő ezt a belátást.

A közösségfejlesztés feladatai a 6. osztályban

- Az osztályközösség egységének megszilárdítása és a közösség beépítése az iskola tevékenység - és kapcsolatrendszerébe.
- A tevékenységek összetettebb, bonyolultabb formáinak bevezetése; az egyes tevékenységek és időszakok értékelése során az okok keresése, a tanulók széles körének bevonása.

- A képesség szerinti tanuláshoz követeleményé fejlesztése, a közösségi munkáért érzett felelősség növelése.
- A közösségi felelősség terén annak tudatosítása, hogy nem csak önmagukért, hanem a társaikért is felelősek.
- A fegyelem közösségben játszott szerepének tudatosítása az osztály minden tagjában, a fegyelem néhány alapvető elemének szokássá fejlesztése.

A közösségfejlesztés feladatai a 7. osztályban

- A közösség differenciáltabb szerkezetének kialakítása, a jelentkező konfliktusok leküzdése.
- Az osztály szintű feladatok mellett az osztályközösség fokozott bekapcsolása az iskolai szintű feladatok végzésébe, az egész iskolát mozgósító tevékenységek iskolai szintű szervezésébe való bekapcsolódás, javaslattevés az iskola, a diákönkormányzat munkájára, vezető feladatok vállalása.
- A képesség szerinti tanulás közösségi követelményé fejlesztése, az iskolai szintű munkáért érzett felelősség formálása.
- A társakért érzett felelősség kialakítása a közösség minden tagjában, a közösség tagjaiért érzett felelősségnek hagyomány szintre emelése.
- A fiatalabb korosztályért érzett felelősség kialakítása, a közösségben a példamutatás tudatosítása.
- A fegyelem alapkövetelményeinek szokássá formálása.

A közösségfejlesztés feladatai a 8. osztályban

- Az osztályközösségnek a tanulóközösség vezető erejévé fejlesztése, az iskolai tevékenységi rendszerben az irányító szerep betöltése.
- Az iskolai hagyományok tudatos átadása a fiatalabb korosztálynak.
- Az osztály szerkezetének további stabilizálása.
- Az osztályközösség olyan szintre fejlesztése, hogy a mindennapi feladatokat önállóan az osztályfőnök jelenléte nélkül meg tudja oldani.
- A tanulók felkészítése az általános iskola elhagyására, az egyéni és társadalmi érdek, az egyéni és a társadalmi célok összhangjának megvalósítására törekvés kialakítása.
- A tanulás egyéni és társadalmi jelentőségének felismertetése, a munkának, mint társadalmi fenntartó tevékenységnek a bemutatása.

- Az iskolai szintű feladatokkal kapcsolatos felelősség továbbépítése.
- Az iskola fegyelmeért érzett felelősség felébresztése és formálása, annak tudatosítása, hogy elsősorban saját magatartásuk példájával hatnak a fiatalabbakra.

I.9.7. A pedagógusok helyi, intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki óra a tanulók közösségi életének fóruma. Célja a gyermekközösségeknek és az egyes tanulók személyiségének fejlesztése, a közösség és az egyén egymáshoz, valamint a társadalomhoz való helyes viszonyának megalapozása, a tanulók erkölcsi tulajdonságainak, meggyőződésének formálása, az egyéni és közösségi érdekek összehangolása.

Arra kell törekednünk, hogy nevelőmunkánk során a fiatalokban a lehető legelőnyösebb személyiségjegyeket alakítsuk ki. Olyan fiatalokat neveljünk, akik számára az emberi élet méltósága a legfontosabb. Akik az élet értelmét az értelmes életben látják. Ez a nevelési cél annak az embernek az eszményét állítja a nevelés középpontjába, aki törekszik ugyan az anyagi jólét biztonságára, de különös gondot fordít a szellemi javak, a lelki örömök kialakítására is.

Az emberi élet olyan területeivel foglalkozunk, mint a helyes, erkölcsös magatartás, udvarias viselkedés, konfliktusmegoldás, egészséges életmód, boldogság, szeretet, önnevelés, pályaválasztás.

Segítséget kell nyújtani a tanulók személyiség és jellemfejlődéséhez, valamint a helyes társadalmi magatartásformák kialakításához.

Célunk szűkebb környezetünk történelmi emlékeivel megismerkedni. (kirándulások, múzeumi látogatások, vetélkedők).

A fejlesztés általános területei: nyitottság, elfogadás; önismeret, önbizalom, hiteles önkifejezés; kommunikációs készség; autonómia, felelősség, döntés; kreativitás; konfliktuskezelés, konszenzusteremtés.

A fejlesztés fókuszában mindig az együttműködés áll. Közben fejlődik a gyerekek a kommunikációs készsége, beleérző képessége, figyelme, önismerete, problémamegoldó képessége, vitakészsége, konfliktuskezelése. Fokozatosan meg tanulnak uralkodni érzelmeiken, indulataikon, egyre inkább képesek lesznek a helyzetnek megfelelően viselkedni.

Kiemelt fejlesztési feladatok

- Énkép, önismeret, test és lélek egysége,
- Hon- és népismeret,
- Európai azonosságtudat – a nemzeti azonosságtudatot egyetemes kultúra,
- A demokratikus állampolgárság értékei,
- Környezeti nevelés, környezettudatos magatartás, a célszerű gazdálkodás alapjai,
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- Információs és kommunikációs kultúra, közlekedési ismeretek, biztonságkultúra,
- Tanulás, időbeosztás, munkaszervezés, pályaorientáció,
- Testi és lelki egészség, személyes higiéné, az egészséget veszélyeztető tényezők és azok kiküszöbölése,
- Felkészülés a felnőtt lét szerepeire, párválasztás, kapcsolatok, konfliktuskezelés.

Az osztályfőnök nevelő munkája

A szükséges nevelési hatásokat, a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztését csak tervszerűen kialakított nevelési rendszerrel, gondosan egymásra épített nevelési tartalmakkal lehet megvalósítani

Az iskolai pedagógiai munka során tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban; figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is. Az ismeretek, a készségek, a képességek elmélyítése során sokféle nevelő hatás éri a tanulókat. Bármilyen színes és tartalmas is a tanítási órák tananyaga, a szükséges nevelési hatásokat, a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztését csak tervszerűen kialakított nevelési rendszerrel, gondosan egymásra épített nevelési tartalmakkal lehet megvalósítani. A tanulók személyiségfejlődését kibontakoztató pedagógiai folyamatokat, az osztályban érvényesülő nevelési hatásokat az osztályfőnöknek kell összehangolnia.

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak

bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdelutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök tevékenysége három fontos feladatkörre terjed ki:

- A, ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása,
- B, szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása,
- C, közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen színtere.

Célunk, hogy a gyerekek fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is. A válaszokat ne a tanár fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresőben. Sokszor egy-egy problémát alternatív módon lehet csak kezelni és megoldani, ebben segíthet a szülő is. Lényeges, hogy az osztályfőnök – akinek célja a gyerek sokoldalú megismerése és fejlesztése – élvezze ezt a szabadságot adó együttlétet. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Biztonságos háttérrel adjon a gyermekeknek, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak amilyenek, hisz élettapasztalatukat, társadalmi – emberi mintáikat és személyes élményeiket saját környezetükből, életterükből hozzák.

Az osztályfőnöki órákon törekednünk kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulóknak lévő gátlásokat, segíti őket abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a „kényes” témákban is. Nem szükséges minden órát a megszokott környezetben tartani, lehet színhely: könyvtár, múzeum, közösségi ház, vagy éppen a természet.

I.9.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

a.) A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Minden iskolai osztályban találkozunk néhány olyan gyermekkel, akivel nehéz bánni, akinek a figyelmét nehéz a tanórán lekötni, akinek komoly nehézségei vannak a tanulásban. Ezek a tanulók, akik több tantárgyból bukhatnak a tanév végén, rossz magatartásról kapnak értesítést.

Iskolánk igyekszik segíteni ezekben a tanulóknak, nem pusztán csak a tanulást és a magatartást szankcionálja.

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknál meghatározó okként azonosíthatók a gyermek születésével kapcsolatos rendellenességek, elsősorban az akár rövid ideig is fellépő oxigénhiányos állapot vagy betegség következtében fellépő koragyermekkori minimális agykárosodás, rossz lakásviszonyok, a depresszív anyai magatartás, az elhanyagoltság. A problémás gyermekek 40%-ánál legalább két ilyen környezeti rizikótényező figyelhető meg.

A köznevelési törvény részletesen szabályozza, melyek az iskola feladatai az e körbe eső tanulókkal kapcsolatban.

A probléma kezelésének menete:

A beiskolázás minden gyermek életében döntő változást jelent: megjelenik a tanító, mint referenciaszemély, az iskolaépület a maga tanulási légkörével, a kapcsolat más gyermekekkel; megváltoznak a koncentrációval, a figyelemmel, a pszichés terhelhetőséggel kapcsolatos követelmények, változnak a szülők elvárásai.

A hat éves korúak beiratkozásánál az iskola áttanulmányozza az óvodából megküldött iskolaérettségi véleményt. Ha a gyermeket nevelési tanácsadóba utalta az óvoda a nevelési tanácsadó szakvéleményében megnevezi a magatartászavar és a várható tanulási probléma okát. A vizsgálati vélemény tartalmát megismertetjük azokkal a pedagógusokkal, akik a gyermekkel foglalkoznak.

A gyermek tanítójának eredményes bánásmódját segíti, hogy a tanév megkezdése előtt érdeklődik, tanácsot kér a szülőktől, az óvónőktől. Az óvónő elmondja a tanítónak a gyerekekkel kapcsolatos többéves tapasztalatait, az eredményes megközelítést és bánásmódot. Különösen a szülővel való kapcsolat felvétel fontos, mert a szülő bizalmatlansága a

problémák felmerülésével egyenes arányban nőhet, és a nem jó értelemben vett szülői védelmezés a pedagógust indokolatlanul támadó szerepbe szorítja.

A felsorolt problémákkal küzdő gyerekek érdekében jó szakmai kapcsolat kialakítására törekszünk a nevelési tanácsadóval, gyámhatósággal, gyermekjóléti szolgálattal az iskola-egészségügyi ellátást biztosító orvossal és védőnővel.

Nagy jelentősége van annak, hogy a tanulási akadályokat a lehető legkorábban ismerjük fel, s így minél hamarabb sor kerülhessen a fejlesztő eljárások alkalmazására. Az iskola részéről a fejlesztő eljárásokra legkorábban az iskolakötelezettség elérésétől kerülhet sor.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekeket segítő tevékenységek:

- Az iskola pozitív szocio-emocionális klímájának kialakítása.
- Az iskola helyi tantervében előírt tananyag és követelmények differenciálása a gyermekekhez alkalmazkodó tanítás kulcsa.
- Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének differenciált formáinak alkalmazása .
- A pedagógusok szakirányú továbbképzése.
- Fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése a rászoruló tanulóknak.
- Az alapvető tanulási folyamatok fejlesztése / hallás, látás, tapintás, érintés, szaglás, ízlelés, nagy - és finommozgás, egyensúly, beszédmozgás és artikuláció, fegyelem, koncentráció, munkatempó és kitartás, emlékezet, nonverbális kommunikáció, beszédértés/
- A szövegértést segítő műveletek begyakorlása, olyan szövegekkel, amelyek nem túl elvontak, megfelelnek a tanulók gondolkodási sajátosságainak.

b.) Sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása

Az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakításának kiinduló pontja, hogy a tanulók közötti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, s nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjéhez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit,

érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit, gyengeségeit. A nevelés az oktatás igazodik a gyermekhez, s ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a gyermek részese. A 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet, „A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit” figyelembe véve

Célunk, hogy a gyermek:

- az integráció alkalmával úgy illeszkedjék be a " hagyományos" oktatási rendszerbe, hogy ott személyisége ne sérüljön,
- töretlen fejlődése biztosított legyen ,
- életkorához és osztályfokához közelítsen a következő területeken:
- nyelvi és kommunikációs rendszer,
- problémamegoldó gondolkodás,
- helyzetfelismerés,
- önkiszolgálás,
- feladattudat,
- önálló tanulásra és önművelésre való igény,
- az alapvető társadalmi szabályok ismerete és betartása,
- testi-lelki terhelhetőség,
- önismeret és reális önértékelés
- továbbá az iskolai teljesítmény zavarából származó és még esetlegesen fennálló hátrányai kompenzálódjanak.

A fejlesztő foglalkozásokra történő besorolás szempontjai:

- diagnózis,
- osztályfok,
- fejleszthetőség mértéke, módja,
- a gyermek személyisége,
- a szülő kérése,
- maximált létszám.

A sajátos nevelési igényű gyermekek megsegítése intézményünkben

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek oktatása-nevelési intézményünkben integráltan a többi tanulóval együtt kis létszámú iskolai osztályokban történik. **Fontos szempont, hogy a kóros hyperaktivitást, illetve a súlyos magatartási zavart mutató gyermekek száma ne legyen több egy főnél.**

Pedagógusaink, gyógypedagógusaink nevelő és oktató tevékenységük során figyelembe veszik a gyermekek egyéni képességeit, fejlődési tempóját, szociokulturális helyzetét, sajátos nevelési igényét. Hangsúlyt fektetünk a differenciált foglalkoztatásra, szükség esetén korrekciós, felzárkóztató foglalkozásokra.

A gyermekek fejlesztését egyéni fejlesztési terv felállításával a tanító és a fejlesztő kolléga szoros együttműködésével végezzük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek részére a részképesség zavarok súlyosságának megfelelően biztosítjuk a méltányos számonkérési, értékelési ill. átmeneti felmentési lehetőségeket minden esetben a gyermek hosszú távú érdekeinek figyelembe vételével.

A fejlesztés elvei

- A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók különleges gondozási igényeinek kielégítése gyógypedagógus és/vagy fejlesztőpedagógus és/vagy speciális szakirányú végzettséggel rendelkező tanító közreműködésével történik.
- A gyermekek fejlesztését egyéni terápiai terv felállításával végezzük.
- A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően érvényesítjük a méltányos számonkérési, értékelési ill. átmeneti felmentési lehetőségeket minden esetben a gyermek távlati érdekeinek figyelembevételével.
- Minden tanulónk szükségleteihez igazodva biztosítjuk a rehabilitációs időkeretek rugalmasságát.

A fejlesztés kiemelt területei

a.) Az anyanyelvi fejlesztésben különös hangsúlyt kap:

- a pontos diagnózis, a megfelelő fejlesztési szempontok és módszerek kiválasztása, a vizsgálatok szakszerű elvégzése
- a testséma biztonságának kialakítása
- a téri- és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- az olvasási, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) hangoztató-elemző, vagy dyslexia prevenciók módszerrel
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- grafomotoros fejlesztés
- a helyes ejtés, a fonéma hallás fejlesztése
- hang- betűegyeztetési gyakorlatok
- a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, memoriterek.

Az olvasás tanítása dyslexia-prevenciók olvasástanítási módszerrel történik.

Minden részterületen hosszabb begyakorlási, érési időszakot biztosítunk.

Az anyanyelvi fejlesztés a nevelés minden színterén központi szerepet kap.

b.) A matematika fejlesztésében különös hangsúlyt kap:

- a testséma kialakítása
- a téri relációk biztonsága
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása
- a szerialitás erősítése
- számfogalmak kialakítása és bővítése
- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alaplételemek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása

A matematika előkészítése a tanulmányi idő növelésével valósul meg.

A matematika tanítása a hagyományos matematika-tanítási módszerek felhasználása mellett az egyéni dyscalculia terápiából átvett elvek, eszközök és feladatlapok segítségével, apró lépésekben, a konkrét segédeszközökkel történő manipuláció idejét megnyújtva történik.

c.) A művészetek, a testnevelés és sport műveltségi területen kiemelt szerepet kap:

- a téri orientáció, a mozgás-ritmus-beszéd koordináció,
- a grafomotoros fejlesztés,
- a szenzomotoros fejlesztés.

d.) A személyiségfejlesztés során kiemelt szerepet kap:

- helyes önértékelés, az énkép erősítése
- az önbizalom erősítése
- a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs eszköztárának növelése
- a hibás-hiányos helyzetfelismerés kompenzálása
- a tudatos önirányítás, önkontroll kifejtése
- az empátia fokozása, a másság elfogadtatása
- a kompenzáló és védekező mechanizmusok (extrém magatartás, beilleszkedési zavar, agresszió...) csökkentése, illetve megszüntetése.

e.) Az élő idegen nyelv oktatása során előtérbe kerül:

- az auditív, játékos módszer
- a szóbeli értékelés, mint motiváló és megerősítő eljárás
- az idegen nyelv megszerettetése.

A **helyi tanterv** tartalmazza évfolyamonként, tantárgyanként a feldolgozásra kerülő témaköröket a ráfordítandó óraszámokkal, az alapkövetelményeket és feladatokat, valamint a tanulók ellenőrzésének, értékelésének, minősítésének konkrét formáit.

Tartalmazza továbbá a tankönyvválasztás szempontjait, az ajánlott tankönyveket, valamint a tanítás és a fejlesztés során használandó taneszközöket és szemléltető eszközöket.

Különös figyelemmel kísérjük az újonnan megjelent szakmai jellegű ajánlásokat.

A pedagógusok feladata a probléma kezelése és megoldása érdekében :

- ismerje a részképességzavar tünetegyüttesét,
- tudjon differenciáltan oktatni, nevelni,
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót,

- az értékelésnél vegye figyelembe a tanulók eltérő képességeit,
- a teljesítmény mérésénél adjon előnyt a hátránnyal küzdőknek, önmagához képest is nézze a fejlődést,
- a hátrányt nem jelentő képességterületeken erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit,
- nevelje a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására.

Az osztályfőnök:

- a szülővel kiemelten figyelmesen és tapintatosan viselkedjen, foglalkozzon,
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal,
- szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében,
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét,
- gondoskodjon a tanuló megfelelő iskolafokozatba kerüléséről, a pályaválasztásáról,

I.9.9. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Az általános iskolában az alapozó, készségfejlesztő funkció kerül előtérbe az egyoldalú, ismeretátadó funkció mellett. A tanítás hangsúlya az átadandó ismeretek mennyiségéről a képességek tananyaghoz kapcsolt fejlesztésére helyeződik át. Az ismeretek feldolgozása, a készségek és képességek fejlesztése során fontos szerepet kap a motiválás. A tananyag tartalmában a gyakorlat orientáltság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a készségek fejlesztése érvényesül. Fontos, hogy a tanulók a megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazhassák, illetve, döntésképeségüket folyamatos gyakorlással is fejleszthessék.

Lényeges pedagógiai elv, hogy a felső tagozaton folyó pedagógiai fejlesztés folyamata az egyéni képességekhez, az egyéni haladási ütemhez igazodik. Ennek érdekében fontos, hogy a szaktanár tantárgya tanítása során megismerje tanítványai képességeit és törekedjen azok egyénre szabott fejlesztésére. A tanulók értékelésében előtérbe kerül a személyre szóló fejlesztő értékelés és a pozitív megerősítés.

A tehetséggondozásban az általános műveltség és az intelligencia fejlesztése mellett a kreativitás fejlesztését, egészséges versenyszellem kialakítását is fontosnak tartjuk. A versenynek az érték - és normarendszerhez igazodó, mások jogait nem sértő változatát tartjuk elfogadhatónak. A tehetséggondozás terén nagy hangsúlyt fektetünk a számítástechnikai ismeretek és az idegen nyelv oktatására. A tanulóknak lehetőséget kell adni, hogy elmélyülhessenek, a tananyagban illetve a tananyagon kívül kitekinthessenek egy - egy szakterületre.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységi formák iskolánkban:

- Az informatika szakkör: algoritmikus gondolkodás kialakítása, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, lényegkiemelő és áttekintőképesség fejlesztése, rendszerszemlélet, szövegszerkesztés és táblázatkezelés, ismerkedés programnyelvekkel, internet - használat. A számítógépek és az internet - használat elterjedése miatt szinte követelményként jelenik meg az iskola által nyújtott lehetőségek körében.
- Sportkör: Célja, hogy a tanulók adottságaikhoz, életkori sajátosságaikhoz igazítsa a mozgástevékenységet. valamennyi korosztály számára mozgásos játékokat, versenyzési lehetőségeket, felkészít a versenyeken való részvételre.
- Aerobic - szakkör: A ritmikus mozgás nem csak a ritmusérzéklet, az összehangolt mozgást fejleszti, hanem gyermekek szórakozási lehetőségeit (értelmesen eltöltött szabadidejét) lehetőségeit gazdagítja, sőt lehetőséget nyújt az iskolai és iskolán kívüli szereplésre is.
- Alapfokú művészeti oktatás: Fejleszti a kézügyességet, a finommozgást, kreativitást. Alapot ad a pályázatokon való részvételre, kiállítások szervezésére. Segíti az iskola hagyományápoló munkáját.
- Zeneiskola: fejleszti a ritmusérzéklet, a koordinációt, kreativitást, kézügyességet.
- Az egészséges életmóddal kapcsolatos versenyeken való részvétel: A tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését szolgálja. Ismereteket nyújt a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére. Tanulóinkat az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére neveli.
- Tanulmányi versenyeken való felkészülés, részvétel: azoknak a tanulóknak nyújt lehetőséget, akik a tananyagon túl tudnak és szeretnének egy - egy tantárggyal foglalkozni.
- Középiskolai előkészítő: A továbbtanuló gyerekeknek szeretnénk lehetőséget adni arra, hogy alaposan felkészülhessenek a várható követelmények teljesítésére.
- A tanulók ösztönzése iskolán kívüli tehetséggondozó programokon való részvételre.

I.9.10. A tanulók részvétele az intézmény döntési folyamataiban

Az iskolai diákönkormányzat saját szervezeti és működési rendje szerint működik, joga van a diákságot képviselni minden olyan kérdésben, ami a tanulókat érinti. Vezetőszerve a diáktanács, amely tájékoztatja a tanulókat az iskolában történő eseményekről, programokról.

Az iskola tanulóit érintő kérdéseket a DÖK elé terjeszti. A diáktanács havonta ül össze, de bármikor tarthat megbeszélést aktuális kérdések tárgyalása esetén.

Az igazgató, az éves munkatervben meghatározott napokon / havonta egyszer /, fogadóórát tart az iskola tanulóinak részére ahol, az emberi méltóság tiszteletben tartásával, mások személyiség jogait nem sértve, véleményt nyilváníthat a részére biztosított nevelésről, oktatásról, ellátásról és a személyét érintő kérdésekről.

I.9.11. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolatának formái

A tankerületi iskolákkal közös tanulmányi illetve sportversenyek, továbbképzések. A Lesencetomaji és Lesenceistvándi Művelődési Házzal jó a kapcsolatot igyekszünk kialakítani. A művelődési házak keretében működő szakkörök jól szolgálják az iskola pedagógiai céljainak megvalósítását. Télen a művelődési házban testnevelés órák, sport foglalkozások lebonyolítására is lehetőséget kapunk. Jó a kapcsolatunk a Szülői Munkaközösséggel. Az SZM választmánya saját munkaterv és szabályzat alapján végzi munkáját. Ülésükön részt vesz az igazgató is, ahol kölcsönösen tájékoztatják egymást a felmerülő problémákról és azok megoldási lehetőségeiről. A SZM segít programjaink megvalósításában, anyagi segítséget is nyújt az iskolának eszközök beszerzéséhez, tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz. Segít a szülőkkel megismertetni az iskola céljait, feladatait.

A szülőkkel való kapcsolattartás egyéb formái: szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok; kérdőívek a szülők véleményének és igényeinek felmérésére.

A helyi önkormányzatokkal rendszeres a kapcsolattartás. Az iskola pedagógusai és tanulóinak részt vesznek a helyi rendezvényeken.

A plébánia hivattalal egyeztetjük az erkölcsstant illetve a hitoktatást érintő kérdéseket.

A házi orvos a védőnő és a fogorvos elvégzi a tanulók alapvető egészségügyi szűrő vizsgálatait, ismeretterjesztő előadásokat tartanak tanulóinknak.

I.9.12. A gyermek - és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek - és ifjúságvédelemben a gyermekvédelmi törvénynek megfelelően járunk el, együttműködve a gyermekjóléti szolgálat vezetőjével.

Iskolánkban biztosított a gyermekvédelmi feladatok ellátása a gyermekvédelmi felelősön keresztül. Ugyanakkor minden pedagógus, osztályfőnök aktív résztvevője a

gyermekvédelemnek, hiszen a tanítási órákon, szünetekben, szabadidős programok alatt fel kell figyelni az esetleges krízis helyzetek miatti magatartási, viselkedésbeli változásokra, és alkalmat kell találni arra, hogy megbeszélje a gyerekekkel a problémát, biztosítva őket arról, hogy hozzá bármikor fordulhatnak. Olyan légkört, olyan tevékenységet igyekszünk kialakítani iskolánkban, amely kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik gyermek, tanuló származása, vallása, etnikai hovatartozása miatt vagy bármilyen más oknál fogva hátrányos helyzetbe kerüljön.

A gyermek - és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységek:

- Kapcsolattartás a családdal, hiszen az elsődleges szocializációs színtér a család; ez azonban nem mond ellent annak a ténynek, hogy mind több időt töltenek el a gyerekek a családon kívül. Számtalan korábban nem létező hatás éri őket - média, sokféle közösség, értékrend, nagyon eltérő és gyorsan változó életmód modellek - miközben a családok, a szülők elbizonytalanodása, értékválsága, gyakran a családi, kapcsolati válsága is befolyásolja nevelési képességüket. Az iskola és a család nevelési együttműködésére van szükség abban is, hogy a serdülők számára olyan fontos kortárshatás iskolán belül és kívül is valamiképpen kontrollált legyen. Az iskolán kívüli kortárshatás ma sokkal nehezebben kontrollálható, mivel az utóbbi években a fiatalok szabadidejének tartalmas eltöltési lehetőségei nagyon megfogyatkoztak vagy csak megfizetendő formában léteznek. Ennek pótlására törekszünk a szabadidős programjaink, nyári táboraink szervezésével.
- A tanulói szervezet, diákönkormányzat segítése, bevonása az iskolai döntéshozatalba

A tanulók jogainak védelme, tiszteletben tartása. Biztosítjuk számukra, hogy hozzájussanak a jogaik gyakorlásához szükséges információkhoz, igénybe vehessék az iskola szolgáltatásait. Az 1990-ben született ENSZ gyermekjogokról szóló egyezményét Magyarország is aláírta. A gyermekeknek a demokratikus életformát az iskolában kell megismerniük és gyakorolniuk. Ennek szervezeti kerete a diákönkormányzat.

A gyermek - és ifjúságvédelem fő területei:

- megelőzés
- a veszélyeztetettség időben történő felismerése
- segítségnyújtás

A megelőzés a gyermek - és ifjúságvédelem terén kiemelt feladatunk. Ennek megvalósítása iskolánk teljes egészét átfogó tudatos, a környezet - és egészségnevelést integráló

pedagógiai folyamat, ugyanis az ép környezet és az egyensúlyban lévő egészség összhangja nyújthat csak biztos alapot a megelőző munkához.

Célunk, hogy tanulóinkat olyan tudással, érzelmi viszonyulásokkal és szokásokkal vétezzük fel, melyekkel önmaguk képesek felismerni a rájuk leselkedő veszélyeket (drog, alkohol, dohányzás stb.), megtalálják ezek elhárítására a megfelelő magatartásmódokat és képesek legyenek életük tudatos alakítására.

A korszerű gyermek - és ifjúságvédelem megelőző tevékenységének legfőbb alapjait (környezeti - és egészségnevelés) nem egyetlen tantárgy feladatákként kezeljük, hanem szinte valamennyi tantárgyba beépítjük. Természetesen nem csak a tanórát tekintjük ezen célok megvalósulása színtereként, hanem valljuk, hogy legalább ilyen fontosságú az a nevelő hatás, amelyet tanulóink számára iskolánk hagyományrendszere, szabadidős programjai nyújtanak.

A megelőző tevékenység szükségessé teszi, hogy iskolánk szoros kapcsolatot alakítson ki azokkal a szervekkel, szervezetekkel, amelyek támogatást tudnak adni nevelő munkánkhoz.

A veszélyeztetettség fogalma átalakulóban van, mindig a gyerekek érdekében kell dönteni a gyerekek érdekéről. A veszélyeztetettség okát mindig a gyermek környezetében kell keresni.

A segítségnyújtást pedagógiai eszközökkel kell megkísérelni (felzárkóztató programok, tehetséggondozás, nevelési tanácsadó segítségét kérni). Ha a veszélyeztetettség pedagógiai eszközökkel nem szüntethető meg, akkor külső segítséget veszünk igénybe. A szülők elhanyagoló magatartása illetve gyermekbántalmazás esetén a gyermekjóléti szolgálat segítségét kérjük. Ha a gyermeket, teszi épségét, életét veszélyeztető esemény történik a gyámhivatalhoz kell fordulni.

A veszélyeztetettség megszüntetését segítő tevékenységek:

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- családi életre történő nevelés,
- napközis és tanulószobai foglalkozások,

- iskolai étkezési lehetőség,
- egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, ösztöndíj, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,

I.9.13. Fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelem célja a **fogyasztói kultúra fejlesztése**, és a **tudatos kritikus fogyasztói magatartás** kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a **fenntartható fogyasztás** fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselete jelenti.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakításának elősegítése, a jogaikat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és **társadalmi kompetenciák** fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. **cselekvési kompetenciák** fejlesztése.

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információ áramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a **piac**, a **marketing** és a **reklám** szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a **minőség** és a **biztonság** szerepét a fogyasztás során, valamint a **gazdaságosságot** és a **takarékosságot**.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitlelű volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak.

Például: Technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései;

Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások

Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák);

Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;
Magyar: reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái
Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás
Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk
Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia
Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.
Médiaismeret: a reklám képi nyelve és hatásai
Tanórán kívüli tevékenységek (háztartási és gazdálkodási ismeretek szakkör, vetélkedők, versenyek, rendezvények)
Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó, és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások

Módszertani elemek

Bizonyos **készségek fejlesztése** a fenntarthatóság és a fenntartható fogyasztás területén. Ilyen készségek: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás. A készségfejlesztés tartalmazza az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait. Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjthetünk a családok vásárlási szokásairól. Az információk adott esetben lehetővé teszik azt is, hogy a pedagógus pozitívan befolyásolja a család vásárlói magatartását.

A hagyományostól eltérő tanulásszervezési formák alkalmazása. Fontos hogy a diákok e módszereket minél többször alkalmazzák, napjainkban tipikus helyi és globális problémákon keresztül.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Riportkészítés az eladókkal
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika
- Egyéni és csoportos döntéshozatal
- Helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Szimulációs játék, esettanulmány
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

I.9.14. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A vizsga a tudás szintjéről való tájékozódás egyik módja. A tanulmányok alatti vizsgák funkciójuk szerint szummatívák, tehát lezáró, minősítő értékelésnek tekinthetők. Ez szakmai következményeket von maga után a vizsgakövetelmények meghatározása és az értékelés tekintetében.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti követelményeit a Házirend melléklete tartalmazza.

Intézményünkben az alábbi tanulmányok alatti vizsgák lehetnek:

Osztályozó vizsga: A tanulónak a félévi és tanévi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- tanulmányait magántanulóként folytatja,
- a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- egy adott tantárgyból az éves mulasztása meghaladja a tanítási órák húsz százalékát,
- engedélyezték számára, hogy egy vagy több tantárgy követelményének az előírtnál rövidebb vagy hosszabb idő alatt tegyen eleget

Javítóvizsga:

A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha

- tanév végén elégtelen osztályzatot kapott,
- igazolatlanul távol maradt az osztályozó vizsgáról,
- az osztályozó vizsgán elégtelen osztályzatot kapott. Ebben az esetben a következő vizsgaidőszakban kell javítóvizsgát tenni.

A javítóvizsga tanév végén utólagosan letehető vizsga azokból a tantárgyakból, amelyekből a tanuló tudását elégtelennel minősítették, vagy az osztályozó vizsgán a tudását részére felróható szabálytalanság vagy más ok miatt nem tudták minősíteni.

A tanuló alanyi joga, hogy javítóvizsgát tegyen.

Pótló vizsga:

Amennyiben a tanuló az osztályozó vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, pótló vizsgát tehet.

A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

A rendes vizsgaidőszakok a következők:**Félévi:**

A tanév I. félévét záró, az éves munkaterv által meghatározott félévi osztályozó értekezlet előtti 8 tanítási nap.

Év végi:

A tanév végén, az éves munkaterv által meghatározott év végi osztályozó értekezlet előtti 8 tanítási nap.

Nyári:

A nevelési év vége, augusztus hónap utolsó 8 napja.

A vizsgabizottság

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottsága háromtagú, az elnökből és a két tagból áll. Az iskola által szervezett vizsga vizsgabizottsága csak és kizárólagosan az iskola pedagógusaiból állhat. A vizsgabizottságnak az előbbieket folytán tagja lehet az iskola igazgatója is.

A vizsgabizottság tagjainak megbízása során tekintettel kell lenni arra az előírásra, mely szerint a kérdező tanár csak a vizsga tárgya szerinti tantárgynak megfelelő szakos tanári végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus lehet.

A vizsgabizottság tagjait az igazgató bízza meg.

A megbízás tartalmazza a vizsga helyszínét, időpontját, a megbízás időtartamát, az elvégzendő feladatok, legfontosabb teendők meghatározását, a vizsgáztató felelősségére való utalást.

A vizsga eredményét, a vizsgabizottság addig még nem ismertett döntéseit a vizsgázók és a vizsgabizottság tagjai jelenlétében az elnök az eredményhirdetésen ismerteti, röviden értékeli a vizsgát és ismételten tájékoztatja a vizsgázókat a jogorvoslati lehetőségekről.

A vizsgabizottsági tagok a vizsgaelnök irányításával végzik a feladataikat.

Részt vesznek a vizsga lebonyolításában, az osztályzatok kialakításában, ellátják a vizsgához kapcsolódó ügyviteli és adminisztrációs feladatokat.

Az írásbeli vizsga során a vizsgáztató tanárok ellátják a vizsga felügyeletével összefüggő feladatokat:

- kialakítják a vizsgázók ülésrendjét,
- ismertetik a vizsgafeladatokat, a feladatok megoldásához rendelkezésre álló időt, felhasználható segédeszközöket,
- ellenőrzik, hogy a vizsgázó feltüntette-e az átvett feladatlapon a nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését,

A vizsgáztató pedagógus a vizsgázók feladatlapjait haladéktalanul kijavítja és értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

A szóbeli vizsga során a

- a vizsgáztató pedagógus gondoskodik az egyes tantárgyak vizsgáihoz szükséges segédeszközökről
- a vizsgabizottság tagjai a „tétellel” kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel,
- javaslatot tesznek a vizsgázó teljesítményének értékelésére.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhat óráig tarthat.

A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként negyvenöt perc.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

A tanulmányok alatti vizsga iratai és kezelésük

Tágabb értelemben a vizsga iratai közé tartoznak mindazok a dokumentumok, amelyek a vizsga előkészítése, lebonyolítása során keletkeznek.

Így:

- a vizsgabizottság tagjainak megbízása,
- igazolások mentesítésekről,
- a törzslapok,
- osztályozó ívek,
- jegyzőkönyvek,
- az írásbeli, a szóbeli gyakorlati vizsgarész feladatlapjai,
- a tanulók produktumai

Jogorvoslat

A tanulmányok alatti vizsgákkal összefüggésben hozott döntésekkel szemben is biztosítani kell a tanuló, illetve a kiskorú tanuló esetében a szülő részére a jogorvoslathoz való alkotmányos jogának érvényesítését.

A jogorvoslathoz való jog olyan alanyi jog, amelyet csak törvény korlátozhat, illetve zárhat ki. A közoktatásban a jogorvoslati rendszerre vonatkozó alapvető szabályokat a köznevelésről szóló törvény szabályozza.

A jogorvoslati eljárást megindító kérelem felülbírálati kérelem, ha egyéni érdeksérelemre hivatkozással nyújtják be.

Törvényességi kérelem, ha jogszabálysértésre hivatkozással nyújtják be.

A felülbírálati kérelem méltányosság gyakorlására irányuló kérelmet tartalmaz.

A törvényességi kérelem általában valamilyen jogszabály, vagy a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos szabály megsértést, vagy valamilyen nyilvánosan meghirdetett feltételtől való eltérését sérelmezi.

Hogy mely esetekben melyik jogorvoslati eljárásra nyílik lehetőség a közoktatási törvény egyértelműen rendez azzal, hogy eljárást megindító kérelem indítását nem teszi lehetővé a magatartás, a szorgalom, valamint a tanulmányok értékelését és minősítését illetően, kivéve, ha a minősítés nem az iskola által alkalmazott helyi tantervben meghatározottak alapján történt, illetve a minősítéssel összefüggő eljárás jogszabályba vagy a tanulói jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközik.

I.9.15. A felvétel és az átvétel szabályai

Intézménybe lépés első évfolyamon

Magyarországon minden 6 - 16 éves korú gyermek tanköteles. A tankötelezettséget az általános műveltséget megalapozó ismeretek elsajátításával kell teljesíteni. A beiratozáshoz szükséges feltételek: a tanuló felvételéről a tankötelezettség szabályozása szerint kell eljárni. Amennyiben az óvoda nem javasolja a gyermek iskolába lépését, a szülő a Pedagógiai Szakszolgálathoz fordulhat. A szakszolgálat véleménye alapján, a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd, továbbá más fogyatékos gyermek esetén a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján dönthet az iskolába lépésről.

Sajátos nevelési igényű tanulók integrációja

A szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a törvényi előírásoknak megfelelően kerülnek felvételre intézményünkbe.

Intézménybe lépés felsőbb évfolyamon

Felsőbb évfolyamra való tanulói felvételnél - az egyedi körülmények mérlegelése alapján az igazgató dönt.

- Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye vagy tartózkodási helye a körzetében található.
- Más iskolából történő átvétel esetén a nevelőtestület által megfogalmazott feltételek illetve a kialakított javaslat alapján az igazgató dönt az előző iskolából hozott jegyek alapján.
- A más iskolából érkező tanulót köteles a szülő felzárkóztatni az addig nem tanult idegen nyelvből. Amennyiben a lemaradás több éves, úgy az addig tanult idegen nyelvből köteles a gyermek a minimum követelmények alapján minden tanév végén vizsgát tenni. Ennek feltételeit a szülőnek kötelessége biztosítani.

I.9.16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtás olyan egészségügyi beavatkozás, melyet bárki - laikus vagy valamilyen egészségügyi képzettséggel rendelkező személy - elvégezhet a sürgősségi ellátás megkezdése előtt azért, hogy a baleset vagy hirtelen egészségkárosodás következményeit elhárítsa.

A felmérések sok esetben azt mutatják, hogy az életveszélyes sérültek életesélyeit az első 3-5 perc lényegesen meghatározza. Ez az az időintervallum, amikor a szakszerű segítség még feltehetően nincs a helyszínen, így a sérült életesélyei a laikuson múlnak. Ezen ismeret

birtokában mindenki számára érthetővé válik, hogy miért tartozik az egyik legfontosabb társadalmi érdek közé az elsősegély-nyújtási ismeretek széleskörű terjesztése.

A jelenleg érvényes törvényi szabályozás meghatározása szerint: "mindenkinek kötelessége - a tőle elvárható módon - segítséget nyújtani, és a tudomása szerint arra illetékes egészségügyi szolgáltatót értesíteni, amennyiben sürgős szükség, vagy veszélyeztető állapot fennállását észleli, illetve arról tudomást szerez." (1997. évi CLIV tv. Az egészségügyről 5.§. e.) pont.)

A sikeres megvalósuláshoz azonban meghatározott szintű és mélységű elméleti és gyakorlati ismeret szükséges. Kívánatos tehát, hogy hirtelen bekövetkezett egészségkárosodáskor a helyszínen jelenlévők közül minél többen rendelkezzenek megfelelő elméleti és készségszintű gyakorlati ismerettel. A kellő ismeret megfelelő előzetes tanulással és ismételt gyakorlással szerezhető meg, amelyet már az általános iskolában el kell kezdeni az életkornak megfelelő szinten.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek a következő területekre terjednek ki:

- Veszélyhelyzetek otthon: forrázás, égés, áramütés, keringés, légzés megállapítása, lélegeztetés, karmolás, harapás.
- Az iskolai balesetek megelőzése és az elsősegély-nyújtás: esések, az agyrázkódás tünetei, stabil oldalfekvés, artériás vérzés, vénás vérzés, szivárgó vérzés, végtagok csontjainak repedése, törése, rándulása, ficama, félrenyelés, fulladás Heimlich-fogás.
- Szabadidős veszélyek: közlekedési balesetek, leégés, napszúrás, rovarcsípések, allergia, mérgezések.
- Elsősegély-nyújtási gyakorlatok: mentőhívás, sérült végtagok ellátása, befúvásos lélegeztetés, stabil oldalfekvés bemutatása, vérzések ellátása, fulladás elhárítása, elsősegély-nyújtó felszerelés, házi patika.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek oktatásához igénybe vesszük a mentőállomás szakembereinek és a védőnőknek a segítségét.

II. HELYI TANTERV

II.1. Választott kerettanterv:

Az 51/2012.(XII.21.) kerettantervi rendelet alapján.

- 1.) kerettanterv az 1-4. osztály
- 2.) kerettanterv az 5-8. osztály
- 3.) kerettanterv a sajátos nevelési igényű tanulók számára /enyhe értelmi fogyatékos/

II.2. Az órakeret felosztása

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. 6. sz. melléklete alapján

II.3. Az 1 - 8. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszám

Tantárgyi struktúra

A kerettantervi rendelet megjelöli azokat a tantárgyakat, amelyeket a helyi tantervbe be kell építeni. A tantestület döntése alapján, a szabadon tervezhető órakeretet a következőképpen osztotta fel:

- 1.osztály A szabadon tervezhető heti két óra órakeretből
heti egy órával növeltük a magyar nyelv és irodalom valamint a matematika tantárgy óraszámát.
2. osztály A szabadon tervezhető heti két óra órakeretből
heti egy órával növeltük a magyar nyelv és irodalom valamint a matematika tantárgy óraszámát.
3. osztály A szabadon tervezhető heti három óra órakeretből
heti egy órával növeltük a magyar nyelv és irodalom, heti fél órával a matematika és a környezetismeret óraszámát, heti egy órában bevezettük az informatikát.
4. osztály A szabadon tervezhető heti három óra órakeretből

heti egy órával növeltük a német nyelv, és a környezetismeret óraszámát
heti egy órában bevezettük az informatikát.

5. osztály A szabadon tervezhető heti két óra órakeretből

heti egy órával növeltük az informatika , 0,5 órával a természetismeret és heti 0,5 órával a magyar nyelv és irodalom óraszámát.

6. osztály A szabadon tervezhető heti három óra órakeretből

heti egy órával növeltük a matematika, heti egy órával a természetismeret tantárgy, valamint heti egy órával az informatika óraszámát.

7. osztály A szabadon tervezhető heti három óra órakeretből

heti egy órával növeltük a magyar nyelv és irodalom, heti egy órával a matematika tantárgy, valamint heti 0,5 a kémia és heti 0,5 órával a földrajz óraszámát.

8. osztály A szabadon tervezhető heti három óra órakeretből

heti egy órával növeltük a matematika tantárgy, valamint heti 0,5 órával a fizika és heti 0,5 órával a biológia és heti egy órával az informatika óraszámát

Kötelező tantárgyak és óraszámok

Alsó tagozat				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	6
Német nyelv				3
Matematika	5	5	4,5	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezet ismeret	1	1	1,5	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika			1	1
Összesen	25	25	25	27

Felső tagozat				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4,5	4	4	4
Német nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, és társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2,5	3		
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2
Biológia-egészségtan			2	1,5
Földrajz			1,5	2
Ének-zene	1	1	1	1
Hon-és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	2	1	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen:	28	28	31	31

A tantervi követelmények csak a fenti óraszámokkal teljesíthetők.

Tankönyvek, taneszközök kiválasztásának szempontjai

- A kiválasztás alapvető szempontjai:

- a tantervi elvárások,
- a tanítás körülményei,
- felszereltség,
- a tanítandó és tanulandó tananyag feldolgozásának minősége,
- a tanulási technikák és stratégiák,
- differenciálás,
- a kivitel,
- egymásra épültség,
- nyelvi és műveltségi tartalmak,
- szövegfajták,
- a tanulócsoport összetétele,
- a tankönyv és taneszköz minősége,
- ára.

- Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatóak, amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai.

- A tanulói segédletek közé soroljuk:

- a tantárgyankénti tankönyveket, munkafüzeteket, feladatlapokat,
- gyermekenciklopédiákat, gyermeklexikonokat,
- szépirodalmi és ismeretterjesztő könyveket,
- egyéb kiadványokat, verses és mesekönyveket, ifjúsági regényeket,
- feladatgyűjteményeket, füzeteket, térképeket.

- Nevelői segédletek:

- kézikönyvek, tankönyvek,
- lexikonok, szótárak, szakkönyvek,
- folyóiratok, módszertani kiadványok, tantárgyi bibliográfiák,
- interaktív tananyagok,

- falitáblák,
- feladatlapok,
- eszközkészlet a tanári bemutató kísérletekhez,
- tantárgyankénti szemléltető eszközök, gyűjtemények,
- szerszámok, modellek.
- Időről-időre áttekintjük a tankönyvek listáját, tanulmányozzuk a tankönyvkiadók katalógusait, részt veszünk a kiadók tankönyvbemutatóin.
- A tankönyvek kiválasztásáról az alsó tagozatos munkaközösség és a felső tagozatban tanító szaktanár dönt

II.4. Mindennapos testnevelés megszervezése

A mindennapos testnevelés három részből tevődik össze:

- köznevelési törvényben előírt számú testnevelés óra
- néptánc, kölyökatlétika
- sportköri foglalkozások, edzések: akik külső egyesületekben sportolnak, azok (kötelező jelleggel) edzői igazolással vesznek részt heti egy-két alkalommal edzéseken.

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszerítik, amelyek a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell érvényesülni:

- minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban;
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése;
- minden testnevelés órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlat anyag és légzőtorna

- a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és izületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;
- a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás programban;
- a testmozgás program játékokat is tartalmaz.

II.5. Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

- Az első osztályos tanulók szülei a választható tantárgyak (ha van ilyen) felvételét a beiratkozáskor szülői nyilatkozat alapján, írásban kérelmezik.
- A felvételtől, a csoportba sorolásról névre szóló értesítést kapnak az intézménytől
- A tanárválasztás a tanórán kívüli választható foglalkozások, szakkörök, sportkör esetében valósul meg.

A választható tanórán kívüli foglalkozásokra jelentkezés eljárásrendje:

- napközi: szülői írásos kérelem alapján
- szakkör: tanulói jelentkezés, szülői jóváhagyás alapján
A tanévkezdéskor választott szakkörön való részvétel a tanév végéig kötelező.
A tanulói csoportok, csoportbontások kialakítása a szaktanárok javaslata alapján jön létre, a tanítási programnak, osztálylétszámnak, az osztály összetételének megfelelően.

II.6. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszer

II.7.1. Osztályozás, értékelés

Célja: az akaraterő, a tanulmányi fegyelem, a hatékonyság fejlesztése, a tanulók önértékelő képességének növelése. Az osztályozás alapja a tudás, a helyi tanterv követelményei és a gyerek egyéni fejlődése alapján. Az osztályozás és értékelés egymástól elválaszthatatlan. Az értékelés rendszeres és folyamatos legyen.

Az értékelés, osztályozás kiterjed:

- önálló írásbeli és szóbeli felelet
- témazáró dolgozatok
- kiselőadás, beszámoló otthoni felkészüléssel
- gyűjtőmunka

Félévkor alsó tagozatban a 2. és 3. osztályban, felső tagozatban 5-8. osztályban, év végén alsó tagozatban 1 és 4. osztályban a munkatervben meghatározott tantárgyakból szintfelmérést végzünk.

Iskolába lépés kezdetekor felmérjük a gyermekek tanulási képességeit. Ez lehetővé teszi a fejlesztés azonnali elkezdését.

Az értékelés funkciói közül kiemelkedő szerepet tulajdonítunk a formáló, motiváló, irányt adó, a tanulót elsősorban saját teljesítményéhez viszonyítva mérő értékelésnek, ugyan is ez segíthet leginkább az önismeret fejlesztésében, a továbblépés feladatainak, útjának a megmutatásában. Munkánk során az értékelés mindhárom típusát használjuk. Legtöbbször ezek az értékelési típusok nem önmagukban, tisztán jelennek meg, hanem összetetten.

Az értékelés, minősítés módjai

- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a 2. évfolyamon félévkor szöveges értékelést kap minden tanuló. A szöveges értékelés fejlesztő visszajelzést nyújthat a tanulóknak és a szülőknek egyaránt.
- A második, harmadik és a negyedik évfolyamon, év végén valamint az ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét 1 –5-ig számjegyekkel értékeljük.

- A leírt értékelési formák mellett más formák és eszközök is alkalmazhatók, a tanulócsoport életkorának, fejlettségének megfelelően. Ez történhet piros ponttal, csillagokkal, szimbólumok használatával. A teljesítményhez kötődő alternatív megoldások bármely területen alkalmazhatók.
- A 4-8 évfolyamokon meghatározott időegység elteltével /1 hónap/ adunk értékelést érdemjeggyel. Ez alól kivétel csak a heti egy órában tanított készségtárgyak képeznek. Az első évfolyamos tanulókról negyedévkor és háromnegyedévkor írásos tájékoztatást kapnak a szülők.
- Kitűnő osztályzatot adhat a szaktanár annak a tanulónak, aki kiemelkedően teljesített a tanév során. Ennek jelölése félévkor 5K, tanév végén kitűnő.

Szöveges értékelés szempontjai

- Félévenként /februárban és júniusban/ összegzés készül a szülők és pedagógusok számára, melyet külön értékelő füzetben kapnak meg a bizonyítvány mellékleteként. Az integrált nevelésben-oktatásban résztvevő tanulók értékelése negyedévenként történik.

Ebben jelöljük:

- Szakterületenként, tantárgyanként a megértési szintet, a tanulási tempót az előírt követelmények alapján. / külön részletesen kidolgozva, és a gyerekekhez, szülőkhöz is eljuttatva, megbeszélve./
- Munkához, tanuláshoz való viszonyban megnyilvánuló sajátosságokat. Ezeket személyre szabottan a következő szempontsor alapján rögzítjük: önállóság mértéke; probléma iránti fogékonyság; kutató, felfedező tevékenység; problémamegoldó képesség, együttműködési készség; munkával szembeni igényesség; kreativitás; munkatempó; munkamorál.
- Társakkal, felnőttekkel szemben megnyilvánuló sajátosságokat. Szempontjai: a másik ember tisztelete; türelmesség; egymásra figyelés; segítő készség, együttműködési készség; konfliktustűrés, konfliktuskezelés, konfliktusmegoldás készsége; kompromisszumkötési készség; egymás elfogadásának mértéke.
- Érdeklődési sajátosságait. Szempontjai: érdeklődési területei; érdeklődésének tartóssága egy adott területen; milyen új érdeklődése alakult ki a tanév során; egyéni

érdeklődése milyen konkrét tevékenységi formában nyilvánul meg; milyen jellegű kezdeményezései vannak.

- Egyéb sajátosságait. Szempontjai: normák, szabályok betartása; igényesség önmagával szemben; döntéshozási képesség; felelősségtudat; nyitottság; kíváncsiság; érzelmi megnyilvánulások.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló a köznevelési törvény előírásának megfelelően magasabb évfolyamba léphet, ha a tanév során az előírt tantervi követelményeket minden tantárgyból sikeresen teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az „elégészes” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát **tehet**.

A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamra lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tenniük, ha:

- Az iskola igazgatója felmenteti a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.
- A tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolttá teszi, élünk a Köznevelési törvény adta lehetőséggel - 55. § (1) bekezdés -,
- felmentést adhat az igazgató (részben vagy egészben) a tanuló kérelmére a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, és felmentheti a készségtárgyak tanulása alól.
- Magántanuló.
(A magántanulók felmentést kapnak a készségtárgyak tanulása alól.)
- Az iskola igazgatója engedélyezi, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse.
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 % - át meghaladja, vagy a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma 30 vagy annál több tanítási óra, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

- Ha a tanuló a tanítási év végén 3-nál több tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett, tanulmányait évfolyamisméltéssel folytathatja.
- Az iskola évfolyamának megismétlésére lehetőséget adunk abban az esetben is, ha a tanuló felsőbb évfolyamra léphetne, de a szülő kéri az évfolyam megismétlését. Az adott évfolyamot a tanuló egyszer ismétélheti meg

II.7.2. Szorgalom és magatartás értékelésének szempontjai

Szorgalom

Értékelési szempontok	Minősítés			
	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1. Részvétel a tanulási tevékenységben, motiváltság tanítási órákon kívül	Aktívan vesz részt tevékenységekben, társaira pozitívan hat, ösztönzi azokat egyéb feladatok ellátására. Szívesen vállal plusz feladatokat	Aktívan vesz részt a tevékenységekbe, a tanítási órákon	Tanulási tevékenysége változó, segítséget igényel a tanítási órákon, kampányszerűen vesz részt a tanulási tevékenységekben.	Passzív, vagy elzárkózik az órai munkavégzéstől, a tevékenységekben érdektelen Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen
2. Feladattudat fejlettsége, türelem, kitartás a feladatvégzésben	Mindig a megszabott határidőn belül készíti el a feladatokat. Képességei maximumát adja a feladatvégzésben.	Törekszik a feladatok pontos elvégzésére, határidőt betartja. Kitartóan igyekszik elvégezni feladatait.	Vállalt feladatait gyakran csak biztatásra és akkor is hiányosan teljesíti. Kitartása ingadozó.	Gyakran nem készíti el feladatait, ill. hiányosak munkái, nem figyeli a határidőket.
3. A teljesítés igényessége, megbízhatóság	Pontos, hiánytalan a felszerelése, házi feladatai mindig készek, szívesen vállal többletmunkát, tanárai, tanulótársai számíthatnak rá..	Pontos, a felszerelése hiánytalan, munkavégzése többnyire megbízható, de képességei alapján néhány területen még fejlődnie kell.	Teljesítménye ingadozó, feladatvégzése néha pontatlan. Alkalmanként hiányzik a felszerelése, Taneszközei gyakran elhanyagoltak.	Megbízhatatlan a teljesítésben, igénytelen a tanulási produktumaiban, gyakran hiányzik a felszerelése, a követelményeknek nem is próbál megfelelni.

Magatartás

Értékelési szempontok	Minősítés			
	Példás	Jó	Változó	Rossz
1. Magatartási norma- és szabályismeret	A magatartási szabályok ismerete kimagasló, alkalmazásuk példászerű.	Ismeri a viselkedési normákat, az esetek többségében ezt be is tartja.	Nem minden esetben tartja be a viselkedési normákat, figyelmeztetni kell szabályismerete ingadozó.	Magatartási normákat és szabályokat nem tartja be a figyelmeztetések ellenére sem.
2. Szabálykövetés a tanórákon, foglalkozásokon, a óráközi szünetekben, a szabadidőben	Minden esetben fegyelmezett, még tanuló társaival is igyekszik betartatni az iskolai viselkedés szabályait. Hiányzásai rendszerben igazolja.	Nem kezdeményező, de a szabályokat betartja. Hiányzásai rendszerben igazolja.	Tanári figyelmeztetésre tartja be gyakran a tanítási óra szabályait, óráközi szünetekben is többször vét a normák ellen. Van írásbeli figyelmeztetője. Legfeljebb egy órát igazolatlanul mulasztott.	Nem tartja be a szabályokat, figyelmeztetésre is ellenszegül néha. Több alkalommal igazolatlanul mulaszt.
3. A tanuló helyzete a közösségben: társakhoz való viszony felnőttekkel szembeni viszony	Társaival együttműködő, segítőkész, tanáraival és felnőttekkel szemben udvarias, illemtudó, intelligens. Konfliktusait maga oldja meg.	Társaival igyekszik együttműködni, nincsenek különösebb konfliktusai, ha vannak megoldásában segítségre szorul. A felnőttekkel szemben illemtudó.	Társaival gyakrabban kerül konfliktushelyzetbe. Néha konfliktusait maga előnyére próbálja fordítani. A felnőttekkel változó magatartást tanúsít.	Társaival nap mint nap kerül konfliktusba, amelyek gyakran verekedéssé fajulnak. A felnőttekkel szemben viszonyban is súlyos hiányosságai vannak.
4. A tanuló beszédstílusa, hangneme	Tisztelettudó, példamutató, kedves, megértő, kommunikációs helyzetekben alkalmazkodó.	A kommunikációs helyzetekhez többnyire alkalmazkodik, tisztelettudó.	Gyakran figyelmeztetés után tud csak megfelelő beszédstílust alkalmazni	Tiszteletlen, nem megfelelő a hangneme

II.7. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formája, rendje, korlátai és a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe

II.8.1 Az írásbeli beszámoltatás formái

- Félévi ill. év végi tudásszint mérés /SZUMMATÍV/ : félév ill. egész tanév alatt az egyes tantárgyakból elsajátított készségek, képességek, ismeretek és az ismeretek alkalmazásának mérése, értékelése.
- Rendje: a munkatervben meghatározottak alapján történik
- A szintfelmérő megíratásának időpontjáról egy héttel a megírás előtt tájékoztatni kell a tanulókat. Az osztályban tanító pedagógusokat pedig az osztálynapló útján. A naplóba köteles minden szaktanár a dolgozat megírása előtt egy héttel a szintfelmérő időpontját beírni. Egy napon maximum két szintfelmérő íratható.
- Helyzetfelmérés / DIAGNOSZTIKUS/: a bemenő képességek vizsgálata, helyzetfeltárás, hiányosságok kiszűrése
- A tanítási, tanulási folyamat ellenőrzése-értékelése /FORMATÍV/: hiányosságok feltárása, korrekció
- Témazáró /SZUMMATÍV/ az adott témakörhöz tartozó tananyag elsajátításának és alkalmazásának mérésére szolgál.
- Lehet: központi vagy egyénileg összeállított.
- Értékelése: 2. osztály második félévétől érdemjeggyel (piros) történik.
- A témazáró megíratásának időpontjáról egy héttel a megírás előtt tájékoztatni kell a tanulókat. Az osztályban tanító pedagógusokat pedig az osztálynapló útján. A naplóba köteles minden szaktanár a dolgozat megírása előtt egy héttel a témazáró időpontját beírni. Egy napon maximum két témazáró íratható.

Szóbeli felelet: célja a tanórára való felkészülés ellenőrzése.

- Értékelése: érdemjeggyel történik, a szaktanár döntése alapján lehet kisjegy és rendes jegy.

Írásbeli felelet: célja a tanórára való felkészülés ellenőrzése.

- Formája lehet: teszt, nyitott kérdések, esszé jellegű.
- Értékelése: érdemjeggyel történik, a szaktanár döntése alapján lehet kisjegy és rendes jegy.
- Időpontjának bejelentése nem szükséges.

Az írásbeli munkák értékelése:

0 – 30 %	1 (elégtelen)
31 – 50 %	2 (elégséges)
51 – 75 %	3 (közepes)
76 – 90 %	4 (jó)
91 – 100 %	5 (jeles)

A százalékok módosulhatnak, ha például minimum követelményeket kér számon a pedagógus.

II.8.2. A sajátos nevelési igényű tanulók írásbeli beszámoltatásának szempontjai:

- A tantárgyi számonkérések során a sajátos nevelési igényű tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait részképesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási-írásbeli nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e gyermekeink számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számonkérés, hanem a gyakorlás során is.
- Az írásbeli beszámoltatás során hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait (pl. környezetismeret, nyelvtan, matematika) a gyermek számára. A részképesség zavarokkal küzdő, s emiatt görcsös, szorongó gyermeknek lehetőséget nyújtunk az egyéni helyzetben, nem az osztályközösség előtt történő számonkérésekre is.
- A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a speciális segédeszközöket (korongok, pálcikák) a dolgozatok során is használhatják.
- Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek formájában is számot adjanak.

II.8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei**A feladatok meghatározásának elvei:**

- Az írásbeli és szóbeli házi feladatok elsősorban a tanítási órán szerzett ismeretek elmélyítését, begyakorlását és a gyakorlatban való alkalmazását szolgálják.
- Fejlessze a tanulók kreativitását.
- Felfedező, kutatómunkával további ismeretszerzésre ösztönözzön.
- Fejlessze az önálló tanulási képességet.

A házi feladatok adása a tanulók egyéni képességeinek figyelembevételével differenciáltan történjen.

Formái:

- szóbeli
- írásbeli
- rajzos
- gyűjtőmunka
- könyvtári tevékenység (kutatómunka)

II.9. A tanulók fizikai állapotának mérése

A 2014/15-ös tanévtől, a felső tagozaton tanuló diákok fittségének kötelező felmérését a NETFIT komplex mérési rendszerének alkalmazásával valósítjuk meg.

A Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt, azaz a NETFIT a tanulóink fizikai fitsségi állapotát, úgynevezett egészség sztenderdekhez viszonyítja. Ez valójában egy új diagnosztikus, pedagógiai eszköz, mely elsődlegesen az egészséghez szükséges fitsségi állapot elérését, megőrzését, javítását (fejlesztését) célozza tanulóink fizikai aktivitási szintjének növelésén keresztül.

Azon fitsségi összetevőket mérjük és értékeljük, amelyek az egészségi állapot szempontjából meghatározóak.

I. Testösszetétel profil: testtömeg mérés, testmagasság mérés, testzsír százalék mérés.

II. Aerob fitsségi profil: 20 méteres ingafutás teszt.

III. Vázizomzat fitsségi profil: ütemezett hasizom teszt, törzsemelés teszt, ütemezett fekvőtámasz teszt, kézi szorítóerő mérés, helyből távolugrás teszt.

Ezek a fizikai fitsségi próbák figyelembe veszik az ízületi és gerincvédelem szabályait.

Az on-line adatbázis kezelés lehetővé teszi, hogy tanulóink mérési eredményeit önmaguk és szüleik is követni tudják, s minden érdekelt részvételével lépéseket tegyünk a javítás érdekében.

Célkitűzésünk az, hogy a NETFIT program segítségével kialakítható pozitív attitűdök, megszerezhető ismeretek, valamint fejleszthető képességek és készségek jelentősen hozzájáruljanak az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés kialakulásához.

A tanulók fizikai állapotának és edzetségének vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa a tanórán végzi. A mérések eredményét rögzíti, és a testnevelést tanító kollégával közösen elemzi, majd meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges célkitűzéseket.

II.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Környezeti Nevelés

Az ember környezetéhez hozzá tartozik mind a természetes, mind az épített és a társadalmi környezet. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét e környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak. Ennek céljából fontos biztosítani mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.

A környezetben minden mindennel összefügg, ezért szerencsés, hogy a környezeti nevelés rendszer-szemléletű, holisztikus látásmódú, lehetővé teszi az egésztől a részek felé való megismerést, több tudományterület összekapcsolását. A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más színterein is (család, óvoda, más intézményes és intézményen kívüli terület).

A környezeti problémák igazából soha nem helyi jellegűek, mindig tágabb környezetre hatnak, mégis érzelmileg fontos, hogy a környezeti nevelés helyi problémákra, a helyi természeti-társadalmi jellemzők megismerésére támaszkodjon, miközben meglátatja ezek globális összefüggéseit. Az aktuális problémák szemléletformáló hatásán keresztül eljut a gyermekekben a jövő iránti erkölcsi felelősség kialakításáig. Cél olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni, ezért a nevelésnek a valóságos életben kell gyökereznie.

A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra odafigyelés, az egymás iránti szeretet kialakítása, a társadalomba való beilleszkedés képességének kifejlesztése.

A jövő problémái sok esetben még előreláthatatlanok, ezért fontos feladata a környezeti nevelésnek a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességének kialakítása, fejlesztése.

Egészségnevelés

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. A teljes fizikai, szellemi és szociális jól-lét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani vágyait, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségleteihez vezető, egészségét védő, és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzék vagy alkalmazkodjék ahhoz. Az egészséget tehát alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig, mint életcél kell értelmezni. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egészségfejlesztés következtésképpen nem csupán az egészségügyi ágazat kötelezettsége, hanem az egészséges életmódon túl a jól-létig terjed.

Ebből adódóan:

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok - leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit. Készüljenek fel a

veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani, továbbá a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás, öltözködési szokások) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van.

Konkrét célok és feladatok

- A gyermekekben hajlandóságot ébreszteni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.
- Érzékennyé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének, osztatlan egységének megérezését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.
- Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élmény-helyzetek biztosítását.
- Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.

- Felkészíteni a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodás, megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- Kis létszámú osztályainkban a pedagógusok jobban oda tudnak figyelni a gyerekek előrehaladására, problémáira. A kis létszám lehetővé teszi, hogy felfedezzük a gyerekek bizonyos irányú tehetségét, és módunkban áll érdeklődési körüknek megfelelően terelgetni őket azon az úton, melyen tehetségüket kibontakoztathatják. A kis közösségi létszám lehetővé teszi a könnyebb együttműködést, a szereteten alapuló nevelés szolgálatát.
- A környezeti és egészség nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba. Ez lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsük több tudomány eredményeinek felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel. Tudatosuljon a tanulóknál, hogy a környezet állapota és az egészség megőrzése egymástól elválaszthatatlan.
- A valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programok: erdei iskola, jeles napok megünneplése.
- Természetvédelmi és környezetvédelmi szakkör működtetése.
- Ökológiai szemlélet tükröződése a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.
- A gyermekek környezetóvó, javító tevékenységének szervezésekor bekapcsolódás különböző természetvédelmi szervezetek és az önkormányzat munkájába.
- Az iskola lelkiegészség-védő szerepének erősítése /egyéni bánásmód, veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók segítése, konfliktuskezelés, mindennapos testmozgás, elfogadó, szorongás és feszültségoldó technikák megismertetése, toleráns magatartásra nevelés, konstruktív érdekérvényesítésre való felkészítés/.

- Családi életre, társsá, szülővé nevelés / nemi szerepvállalásra való felkészítés, szerelem és szex helye az életünkben, családtervezésre, gyermekgondozásra, gyermeknevelésre való felkészítés, családi szerepek megélésére való nevelés/
- Mindennapi egészségfejlesztő testmozgás, gerinctorna a testnevelésben, a rászorultaknak gyógytestnevelés biztosítása.
- A tanulók fizikai állapotának mérése.
- Az egészséges életmód kialakításához szükséges tudás és készségek elsajátítása a mozgás, táplálkozás, élvezeti cikkek használata, mentális problémák higiéné területén.
- Az egészséges táplálkozás népszerűsítése /ÁNTSZ és az iskola egészségügy bevonásával oktató programok, erdei iskola, gyermekétkeztetésben alkalmazott étrend/
- Dohányzás-, alkohol- és drogellenes programok szervezése, a függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek megismertetése, az egészséget veszélyeztető élvezeti cikkek elutasítására nevelés.
- A balesetek megelőzése, felelős magatartás kialakítása, baleset-megelőzési felvilágosítás.
- A közlekedés biztonság oktatása, gyakoroltatása / kerékpártúrák, nyári kerékpáros tábor, közlekedés biztonsági versenyek/.
- Az elsősegélynyújtás oktatása, gyakoroltatása, veszélyhelyzetben felelős magatartás kialakítása /katasztrófa védelmi szakkör/
- A tanulók szűrővizsgálatának megszervezésében együttműködés az iskola egészségüggyel és az iskola fogászattal. (Ild. Rendszeres egészségügyi felügyelet és eljárás rendje).
- A fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó, segítőkész magatartás fejlesztése / a Pszichiátriai Betegek és Fogyatékosok Otthonának lakóit a lehetőségek szerint bevonjuk programjainkba/.

II.11. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának, módjai, szabályai

1. Erkölcsei nevelés megvalósulásának formái:

a heti 1 erkölcsóra keretében,
az osztályfőnöki órák tematikájában megjelenik,
az iskola házirendjének elkészítésekor szempont,
áthatja az iskola közösségi életét,
a pedagógusok és az iskolai dolgozók személyes példáján keresztül.

Preferált értékek: kötelességtudat, a munka megbecsülése, mértéktartás, együttérzés, segítőkészség, tisztelet és tisztesség, türelem megértés, elfogadás
Az iskola értékrendjének be nem tartása, következményekkel jár.

2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

megvalósulásának formái:

minden tanórán, tantárgyi koncentráció formájában,
kiemelt szerepe van
az osztályfőnöki óráknak, és munkának valamint a történelem állampolgári ismereteknek,
fontos része kell, hogy legyen a bevezetésre kerülő erkölcsóra oktatásának,
tanórán kívül, nemzeti ünnepeink méltó megünneplése formájában,
osztálykirándulásokon, rendhagyó tanítási órák keretében.

Preferált értékek: közösséghez tartozás fontossága, hazaszeretet, magyarságtudat kialakítása, történelmünk sokszínű kultúrájának, emlékhelyeinek megismerése

3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

megvalósulásának formái:

minden tanórán tantárgyi koncentráció formájában,
az osztályfőnöki órákon,
a történelem és állampolgári ismeretek tantárgy keretében,
tanórán kívül, a diákönkormányzat munkájában.

Preferált értékek: önálló, kritikai gondolkodás, elemzőképeség elsajátítása, vitakultúra fejlesztése, megbízhatóság, kölcsönös elfogadás kialakítása

4.Családi életre nevelés

megvalósulásának formái:

az osztályfőnöki órák keretében,

biológia órákon,

etika tantárgy keretében,

irodalom és történelem órákon ,de a többi tantárgy is ad rá lehetőséget,

tanórán kívül, a gyermekjóléti, a védőnői és az iskolaorvosi szolgálat bevonásával,

előadások, vetélkedők formájában.

Preferált értékek: harmonikus családi élet megteremtése, családi értékek megbecsülése, felelős párkapcsolatok kialakítása, szexuális kultúra kialakítása.

5.Testi és lelki egészségre nevelés

megvalósulásának formái:

elsősorban a biológia és egészségtan keretében,

mindennapos testnevelés keretében

osztályfőnöki órákon,

más tanórákon arra alkalmas tananyag esetén pl. idegen nyelvi órákon,

tanórán kívül, a gyermekjóléti, a védőnői és az iskolaorvosi szolgálat bevonásával,

előadások, vetélkedők formájában.

Preferált értékek: helyes táplálkozás, mozgásban gazdag életforma kialakítása, stresszkezelés hatékony formáinak megismerése, elsajátítása, hatékony, megfelelő konfliktuskezelés, káros függőségek elkerülése, baleset-megelőzésre felkészülés

6. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

megvalósulásának formái:

osztályfőnöki órák keretében,

tanórán kívül szervezett programokon keresztül,

pl. közös programok a településen működő fogyatékosok otthonával

Preferált értékek: szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása.

7. Fenntarthatóság, környezettudatosság

megvalósulásának formái:

természettudományos órák keretében,

osztályfőnöki órákon,

más tanórákon arra alkalmas tananyag esetén pl. idegen nyelvi órákon tanórán kívül, tanulmányi kirándulásokon, vetélkedőkön.

Preferált értékek: az életformák sokszínűségének megbecsülése, az erőforrások felhasználásánál tudatosság, takarékoság, értékek védelme melletti elkötelezettség, környezetünk védelmének fontossága

8. Gazdasági és pénzügyi nevelés

megvalósulásának formái:

osztályfőnöki órákon,

matematika órákon,

más tanórák estében alkalmas tananyag esetén pl. idegen nyelvi órákon.

tanórán kívül, szakköri foglalkozásokon, előadások , vetélkedők formájában

Preferált értékek: gazdasági, pénzügyi intézmények ismerete, a pénz világának és a fogyasztásnak az összefüggései, pénzügyi döntések kockázatainak ismerete, fogyasztóvédelmi alapismeretek.

9. Médiatudatosság

megvalósulásának formái:

elsősorban informatika órákon

irodalom órákon,

osztályfőnöki órákon,

erkölcstanon,

más tanórákon, a tananyag függvényében.

Preferált értékek: az új és hagyományos médiumok szerepének értelmezése, média-tudatosság, a valóság és a virtuális világ közti különbség felismerésének képessége, nyilvános és bizalmas érintkezés közti különbségek felismerése.

II.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az ifjúságvédelmi felelősök az osztályfőnökökkel együttműködve felderítik a tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat és problémáikat, számukra felzárkóztatásukat segítő programokat javasolnak.

Ezek a következők:

- biztosítjuk az egyéni képességekhez igazodó tanórai haladást,
- differenciált foglalkoztatást
- Szorgalmazzuk a szülők felé a tanulási nehézséggel küzdő alsó tagozatos tanulóinknak kiscsoportos foglalkozási igénybevételét, ahol pedagógiai segítséget nyújtunk a felzárkóztatásukhoz.
- A gyengébb tanulóknak felső tagozaton szaktárgyi korrepetálásokat biztosítunk.
- Ha a tanköteles tanuló második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot, akkor számára is biztosítjuk heti 2 alkalommal egyéni foglalkozáson való részvételt.
- Sajátos nevelési igényű tanulónál egyéni fejlesztési tervet készítünk, megszervezzük a tanuló egyéni foglalkoztatását.

II.13.1. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Iskolánkban az osztályfőnökök, szaktanárok az ifjúságvédelmi felelőssel és a gyermekvédelmi jelzőrendszer többi tagjával együttműködve feltárják a veszélyeztető körülményeket, és megoldásokat keresnek. A szülőket tájékoztatjuk, ha a gyermek fejlődésének érdekében intézkedni szükséges.

Tanórák keretében

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulást megszervezzük.
- Személyre szabott feladatokkal tudjuk segíteni a hátrányos helyzetű tanulókat.
- Minden tantárgyból személyre szabottan gyakorló feladatokat kapnak.

Szakkörök

- Az iskola minden tanulója bekapcsolódhat az iskolánkban működő térítésmentes, tehetséggondozó szakkörök munkájába, felvételnél előnyt élveznek a hátrányos helyzetű gyermekek.

Egyéb tanórán kívüli programok

- Tanulmányi kirándulások, színházlátogatások megteremtésekor igyekszünk pályázatok benyújtásával csökkenteni a költségeket, ill. hátrányos helyzetű tanulóink lehetőségeinek kibővítésére a helyi önkormányzatok szociális, gyámügyi munkatársainak segítségét kérjük.
- Felkészülésükhöz 16,00 óráig rendelkezésre áll az informatika szaktanterem.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai program módosítását az intézmény diákönkormányzata 2017.év december hó 11. napján tartott ülésén véleményezte, amelyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Lesencetomaj, 2017. 12.11.

.....
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai program módosítását a szülői szervezet 2017. évdecember. hó 11. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Lesencetomaj, 2017. 12.11.

.....
szülői szervezet képviselője

A pedagógiai program módosítását az intézményi tanács 2017.év december hó 12. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Lesencetomaj, 2017. 12.12.

.....
intézményi tanács
képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A *pedagógiai program módosítását* az intézmény nevelőtestülete 2107. év december hó 12.napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Lesencetomaj, 2017. 12.12.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Lesencetomaj, 2017. 12.12.

.....
igazgató

P. H.

I.10. Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

A Lesence Völgye Általános Iskola Pedagógiai Programjának felülvizsgálatával és módosításával az iskola fenntartója egyetért.

Kelt: 2017. december

.....
Szabó Lajos Konrád
tankerületi igazgató
Balatonfüredi Tankerületi Központ